Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 215 (1715) ♦ Субота, 15 листопада 1997 року ♦ Ціна договірна

У тім найкращому селі

Завтра — День робітників сільського господарства

Щиро вітаємо всіх трудівників села зі святом! Хоч розуміємо: не всюди будуть урочисті зібрання, веселі виставки-ярмарки чи зустрічі з артистами. Навіть «найсільськіші» партії, лідери яких так велемовно вболівають з високих трибун про селян, навряд чи порадують своїх годувальників подарунками.

Отож традиційний святковий коровай буде не повсюдно. Парадокс, але хлібороби подекуди взагалі без хліба. Та й зайвого часу на врочистості нема — треба доводити до розуму вирощене.

Нелегко сьогодні землеробам, немилосердно обійшлася з ними держава, полишивши сам на сам з небувалими труднощами. **(«Картинка» із життя одного села — на 6-й стор.).**

Та недарма в народі кажуть: буде і на нашій вулиці свято! І на сільській. Неодмінно буде. Запорукою того — перші успіхи колективних та фермерських господарств, працелюбність і незмірна терплячість наших селян...

Злагода властей — гармонія в суспільстві

Підписанням Меморандуму про співробітництво між Верховною Радою України і Зборами народних представників Киргизстану завершився офіційний візит в Україну делегації Жогорку Кенеша Киргизької Республіки на чолі з Торагою Зборів Алмамбетом Мутафраїмовим.

(Закінчення на 2-й стор.).

Балтія — Чорномор'ю

У Києві відбулася зустріч естонської парламентської делегації з головою Комітету у закордонних справах та зв'язках з СНД Верховної Ради України Борисом ОЛІЙНИКОМ.

Обговорювалася політична та економічна ситуація в обох країнах. Естонських колег насамперед цікавили відносини України з Росією та іншими державами СНД. Борис Олійник висловив подивання, що Верховна Рада ратифікує великомасштабний Договір про дружбу і співробітництво між Україною та Росією, однак, імовірніше, це станеться тільки після ратифікації угоди Держдумою РФ.

Ішлося також про економічну співпрацю України та Естонії. Торгівля між обома країнами зростає, але зупинятися на досягнутому рано. Борис Олійник підкреслив, що для нашої держави стали б у пригоді здобутки Естонії в подоланні економічних проблем. «Головне — ділитися досвідом і хлібом-сіллю», —зазначив голова комітету парламенту.

Морський змій у Криму: легенда чи дійсність?

11

Сергій БАЛТАЧА: «Сниться мені «Динамо»...

12

«Курінь»: і сміх, і гріх

13

ЩАСЛИВОГО ЕФІРУ!

Завтра — День працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Дружньо вітаємо радіо- й тележурналістів, режисерів, інженерів, зв'язківців із професійним святом!

Удень і вночі несуть вони свою нелегку службу — щоби радіохвилі й телевізійні екрани доносили до нас новини України і всього світу.

Щасливого вам ефіру, друзі!

P.S.

○ **ЮНЕСКО** прийняла Декларацію про відповідальність нинішніх поколінь перед майбутніми.

○ Для участі в наукових експериментах, які провадитимуться під час спільної українсько-американської програми «Шаттл-97» на борту американського корабля, що стартуватиме 19 листопада, компанія «Кока-Кола» виділила Малій академії наук 75 тисяч доларів.

○ Під час поїздки на Кіровоградщині загинув директор Центру інформації і документації НАТО в Україні Роман Ліщинський.

Увага: «Солодка акція»

Купиш цукерки - виграєш телевізор

Під час передплатної кампанії на 1998 рік редакція газети спільно з провідними вітчизняними виробниками солодкої продукції — АТ «Кондитерська фірма «Світоч», м. Львів (голова правління Андрій Тавпаш) та ЗАТ «Хмельницька кондитерська фабрика» (голова правління Василь Любовецький) — проводитимуть «Солодку акцію».

Наша газета вже давно пише про цих вітчизняних виробників, продукція яких на світовому ринку не поступається за якістю виробам найпрестижніших закордонних фірм. При цьому в продукції львів'ян і хмельничан немає канцерогенних речовин, штучних наповнювачів тощо. У ході «Солодкої акції» ми спробуємо переконати читачів, що, купуючи продукцію вітчизняних товаровиробників, ми тим самим підтримуємо українську економіку в цілому і самих себе зокрема.

Окрім загальнодержавних інтересів, рекламна акція передбачає і особисте зацікавлення покупців цукерок обох фірм. В одній із коробок щасливий покупець може знайти лотерейний квиток з виграшем —телевізор, магнітола, святковий набір цукерок, інші цінні призи. Коробки з цукерками, у яких будуть запаковані і лотерейні квитки з виграшами, розповсюджуватимуть в усіх регіонах України.

А отримати виграш буде дуже просто, звернувшись до регіональних корпунктів газети у Львові та Хмельницькому. Єдина умова для отримання виграшу —квитанція про передплату «Голосу України» чи газети «Голос України — тиждень» на 1998 рік.

Зичимо успіхів у «Солодкій акції». Спробуй і виграй!

На фото: голова правління ЗАТ «Хмельницька кондитерська фабрика» Василь Любовецький вкладає перший виграшний квиток у одну із коробок найсмачніших цукерок фірми. На щасливчика чекає виграш — телевізор «Катіон-37ТЦ».

Фото Михайла **ВАСИЛАШКА.**

ПЕРЕДПЛАТА-98

У номер

Злагода властей – гармонія в суспільстві

(Початок на 1-й стор.).

На прес-конференції, яка відбулася після підписання, Олександр Ткаченко заявив, що «нинішні переговори — яскраве свідчення поглиблення співробітництва», а основною метою взаємовідносин між двома парламентами є «прагнення до зближення законодавств України і Киргизії». За його словами, «це насамперед стосується митного законодавства».

Алмамбет Матубраїмов відзначив конструктивність розмови з Президентом України Леонідом Кучмою, в центрі уваги якої була діяльність парламентів двох країн і їх співробітництво з органами виконавчої влади. За словами Тораги Зборів народних представників, Леонід Кучма висловив задоволення результатами свого недавнього візиту в Бішкек. Проте, як і на зустрічі у Верховній Раді, було наголошено, що необхідно докласти спільних зусиль, щоб усунути перешкоди в торгово-економічних відносинах між країнами.

Перший заступник Голови Верховної Ради високо оцінив досягнуту в Киргизстані гармонію у відносинах між виконавчою і законодавчою владою, а також факт, що право тлумачення ухвалених Зборами народних представників законів належить тільки самому парламентові.

Під час візиту киргизька делегація побувала на Банкнотно-монетному дворі Національного банку України. У зв'язку з цим Алмамбет Матубраїмов повідомив, що «Киргизія розглядає можливість друкування своїх цінних паперів, банківських документів і грошових знаків на Київській банкнотній фабриці». «Це значно вигідніше, ніж замовляти їх в Англії або Канаді», — додав він.

ДУХ СПІВПРАЦІ ТА ДОБРОЇ ВОЛІ

12 листопада на пленарному засіданні Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй одностайно ухвалила рамкову політичну резолюцію на підтримку пропозицій щодо реформ, викладених Генеральним секретарем ООН в його доповіді «Оновлення ООН: програма реформ та заходів». Проект резолюції було внесено на розгляд Генеральної Асамблеї від імені її голови, міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка.

Найрепрезентативніший міжнародний форум дав високу оцінку зусиллям та ініціативам Генерального секретаря ООН, спрямованим на реформування Організації Об'єднаних Націй з метою зміцнення її ролі, підвищення ефективності її діяльності, реалізації потенціалу цієї організації на порозі нового тисячоліття.

У своєму виступі Г. Удовенко підкреслив, що «досягнення будь-якої мети дає тим більше насолоди, чим більш стомливою була до неї дорога», і в цьому зв'язку подякував усім делегаціям за плідну роботу та активну співпрацю в рамках обговорення питання про реформи. Вітаючи внесок делегатів у прийняття рішення, він водночас відзначив, що «подолавши перший рубіж, ми не повинні забувати, що перед нами пролягає довгий та важкий шлях до повного оновлення Організації Об'єднаних Націй».

ЦЕНТРВИБОРЧКОМ ПРОВІВ ВЛАСНІ ВИБОРИ

У четвер надвечір Центрвиборчком таємним голосуванням обрав зі свого складу голову ЦВК, його заступника та секретаря ЦВК. Особливих дискусій при цьому не спостерігалось. Спершу на посаду голови ЦВК було висунуто одну кандидатуру, потім дві, потім знов одну — і проголосували за неї десять чоловік із десяти. Таким чином, головою ЦВК став 38-річний Михайло Рябець, народний депутат і заслужений юрист України, позапартійний. Заступником голови ЦВК обрано Миколу Дем'яненка (колишній заступник Генпрокурора), секретарем — Ярослава Давидовича (працівник відділу зв'язків з органами місцевого самоврядування Секретаріату ВР, член Тернопільської обласної виборчої комісії). Одразу після обрання Михайло Рябець висловив своє задоволення тим, що у ЦВК зібралися досвідчені фахівці. Про найближчі плани сказав так: щоб провести вибори-98 у відведені для цього стислі строки, передусім доведеться вирішити десятки організаційних проблем. Тож ЦВК доведеться працювати без вихідних, під вогнем критики справа, зліва і з центру. При цьому новообраний голова ЦВК продемонстрував журналістам уміння говорити про серйозні речі з елегантною усмішкою.

Віталій ЖЕЖЕРА.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

Постанова

№1 Київ 14 листопада 1997 р.

Про оголошення початку виборчої кампанії по виборах народних депутатів України у березні 1998 року

Відповідно до частини першої статті 77, частини другої пункту 2 «Перехідних положень» Конституції України та керуючись вимогами частин першої і другої статті 6 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія постановляє:

Оголосити початок виборчої кампанії по виборах народних депутатів України, що відбудуться 29 березня 1998 року.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ

Секретар Центральної виборчої комісії Я. ДАВИДОВИЧ

ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ РЯБЕЦЬ МИХАЙЛО МИХАЙЛОВИЧ

Михайло Михайлович Рябець народився 6 жовтня 1959 року в с. Пилипець Міжгірського району Закарпатської області.

Трудову діяльність розпочав 1975 року колгоспником у рідному селі. Після закінчення 1982 року історичного факультету Ужгородського університету працював директором студмістечка, головою профкому, старшим юрисконсультом цього навчального закладу. Без відриву від роботи закінчив Львівський держуніверситет, одержавши другу професію — юриста.

З 1992 року працював завідувачем юридичного відділу секретаріату Закарпатської облдержадміністрації, а з 1994-го — начальником управління юстиції в Закарпатській області.

У 1996 році Рябець був обраний народним депутатом України по Свалявському виборчому округу №173 Закарпатської області.

Член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи. Заслужений юрист України. Безпартійний.

Одружений. Має доньку.

Нове видання

Вийшов у світ перший номер «Вісника Конституційного Суду України». У ньому вміщено біографічні дані суддів КС, витяги з Конституції України, закон про Конституційний Суд і регламент КС.

12 жовтня відбулася презентація нового видання, що виходитиме 6 разів на рік. У віснику, як зазначив у слові до читачів Голова Конституційного Суду Іван Тимченко, «публікуватимуться всі його рішення, висновки та окремі думки суддів, акти щодо внутрішньої діяльності суду».

Інтерес до «Громади» на Волині

Лідера партії «Громада», керівника депутатської групи «Єдність» у Верховній Раді України Павла Лазаренка зустріли на Волині хлібом-сіллю. Як сказав Павло Іванович: «У мене на Волині є багато друзів, однодумців...» Ці слова екс-прем'єра знайшли реальне підтвердження, коли в актовому залі Луцького педучилища він зустрівся зі студентами та викладачами навчального закладу, активістами об'єднання, лави прихильників якого на Волині зростають. Інтерес до цієї зустрічі виявили викладачі та політично активне студентство Волинського держуніверситету імені Лесі Українки, де створено молодіжний осередок «Громади».

Хоч на Волині «Громада» заявила про себе недавно, але в кількох районних центрах області вже працюють первинні осередки, куди ввійшли відомі підприємці, науковці, молоді бізнесмени. На обласній конференції об'єднання, що відбулася в Луцьку, висунуто кандидатів у загальнопартійний список для участі в наступних виборах до Верховної Ради. Серед них — письменник і журналіст Олег Покальчук та підприємець Вадим Вітинський.

На прес-конференції, яку провів Павло Лазаренко, велику увагу було приділено проблемам економіки, виходу України з кризи.

* * *

Голова Дніпропетровської облради, голова партії «Громада» Павло Лазаренко побував на Черкащині. Він зустрівся з активом обласної організації «Громади», провів прес-конференцію для місцевих журналістів.

Знамена разібрано, локомотиви готові рушити

Прапори, під якими йтимуть на вибори відомі й не дуже, впливові й так собі публічні політики, можновладці й фінансові магнати, розібрано. З'їзди партій затвердили списки своїх кандидатів у депутати. Складний процес пошуку вигідних супутників викликав всередині партійних осередків чимало неприємних моментів, що стало своєрідним випробуванням єдності партій, елементарної людської порядності. Адже у деяких партіях і блоках заради престижності мати в списку впливових можновладців у жертву, так би мовити, було принесено постаті, що пов'язувалися з тією чи тією партією не в останню хвилину відбуття виборчого потяга від тихого перону... А власне ті, що стояли біля витоків створення партій. Маю на увазі те, що дехто з активних партійців через кон'юнктуру лідерів і вимоги фінансових та владних локомотивів опинився в партійних списках, так би мовити, на далеких запасних коліях. Кого це становище не задовольнило, залишили їх з гіркотою... Тож останні кілька тижнів були для них часом з'ясування взаємин всередині партій. Не всі вони витримали цей іспит.

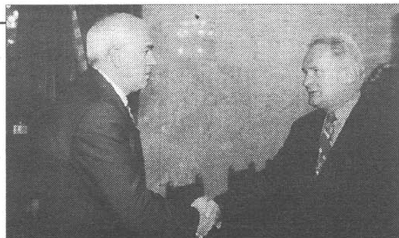
Та, врешті, це тільки квіточки. Бо жорстке партійне керівництво тими, хто здобуде в парламенті партійні мандати, ще даватиметься взнаки. Ламатимуть особистості, коли партія даватиме команди, виконувати які не дозволятиме здоровий глузд партійця або його належність до виконавчих структур. Втім, це справа поки що майбутнього. Хоча й не дуже віддаленого.

У цьому контексті найдемократичнішим виявився блок «Вперед, Україно!», де список формують елементарним жеребкуванням. Але такої розкоші не дозволила собі, здається, жодна інша партія. Навіть потужна з огляду на посади, які обіймають її члени у виконавчих структурах, НДП. Її локомотивом, як відомо, став нинішній Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Дуже сумніваюся, що він очолив би партійний список, якби не був главою уряду. Мабуть, не увійшов би навіть у десятку. Це яскравий приклад того, за яким принципом здебільшого формуються партійні списки. Та, зрештою, з цього ніхто й не робить таємниці. Перебуваючи у Харкові, Президент України поділився з журналістами рецептами політичної кухні на Банковій. Її шеф стежить за політичною кар'єрою своїх підлеглих. Жоден міністр або чиновник адміністрації Президента не пішов у виборчу кампанію, не «запитавши дозволу», сказав Леонід Кучма. І зауважив, що він лояльний до політичної активності своїх підлеглих. Утім, новітня історія відносин Президента й принаймні двох останніх прем'єрів заперечує цю сентиментальну тезу Президента. Бо всі пам'ятають, що Євгена Марчука було зміщено з посади прем'єра за те, що він «займався своїм власним іміджем», а Павла Лазаренка — що імідж цей, власне, став занадто яскравим і впливовим на погляд Президента. І ось тепер — Валерій Пустовойтенко. Мабуть, кинутися в передвиборні баталії не ідея останнього, оскільки Валерій Павлович мав би врахувати «помилки» своїх попередників. Найімовірніше, він це і зробив, ставши опорою й надією Леоніда Кучми в НДП. І локомотивом самої НДП. А вона завдяки тому, що її члени обіймають впливові посади в центрі й на місцях, за розрахунками Л. Кучми, має здобути певну кількість мандатів у майбутньому парламенті. Та розрахунок не тільки на неї. Представники Президента є й в інших партіях і блоках. І не обов'язково в першій десятці, якщо локомотивами цих партій є інші фінансово чи політично впливові особистості.

Адже секрет простий. Список за рахунок відходу локомотивів з політичної арени після виборів відкриє народові інші імена. А висновок про те, що такі рокіровки відбудуться, можна зробити із заяви Л. Кучми стосовно перебування Валерія Пустовойтенка на посаді Прем'єр-міністра до наступних президентських виборів, тобто до червня 1999 року. Якщо, звичайно, Президент дотримуватиметься Конституції, зокрема статті про несумісність посад. Та й самого виборчого закону. Бо однією з умов реєстрації списку кандидатів у депутати в багатомандатному виборчому окрузі є подання заяв кандидатів у депутати про згоду балотуватися по цьому списку із зобов'язанням припинити, в разі обрання їх депутатами, діяльність, несумісну з депутатським мандатом. Ця вимога стосується й тих, хто балотуватиметься в одномандатних округах. Закон також вимагає складення повноважень депутата іншого представницького органу в разі обрання його народним депутатом (якщо на момент виборів кандидат у депутати має такі повноваження). Отже, якщо, скажімо, Валерій Пустовойтенко та інші «локомотиви» з виконавчих структур і, зокрема, урядовці не збираються після виборів працювати в парламенті, то рокіровки відбудуться. А якщо навпаки, то Леонідові Кучмі вже тепер не завадило б націлюватися на новий склад уряду. До того ж, не виключено, що саме нового складу вимагатиме й майбутній парламент. А крім того, якщо дотримуватися статті 27 Закону про вибори: «Кандидат у депутати, крім кандидатів у депутати, які є народними депутатами України, звільняється на період виборчої кампанії від виконання виробничих або службових обов'язків за місцем роботи з наданням неоплачуваної відпустки», то майже весь уряд повинен, так би мовити, піти в тінь. Однак Прем'єр-міністр уже встиг оголосити, що відпустку не братиме на час виборчої кампанії, бо, мовляв, по-перше, це не обов'язок, а право; а по-друге, він не є державним службовцем... Щодо останнього постулату, то в законі виняток становлять лише народні депутати України. А пункт 7 статті 3 «Право громадян України обирати та бути обраним» підкреслює вимогу про відпустку на час виборчої кампанії, що стосується «силовиків». Бо пункт 3 статті 1 «Основні засади і принципи виборів» проголошує рівні можливості для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії. Це головний постулат, який забезпечує вимога про відпустки. Отож, локомотиви її мають виконати.

Вікторія СВІТЛАНОВА.

Україна — Угорщина: кроки співпраці

Під час перебування в Угорщині з офіційним візитом Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко зустрівся з Головою Державних зборів Угорщини паном Золтаном Галом у депутатській залі парламенту.

Золтан Гал дав високу оцінку партнерським відносинам між Верховною Радою України та Державними зборами Угорщини. Їх інтенсивність і результативність угорська сторона якісно вирізняє з-поміж інших міжпарламентських зв'язків. І стосовно співпраці двох парламентів, і, особливо, роботи щодо розв'язання проблем із забезпечення всебічного захисту інтересів національних меншин. В угорському парламенті сформувалося досить впливове «українське лобі», а нині розглядається питання про можливість надання українській меншині права делегувати свого представника в Державні збори Угорщини.

Валерій Пустовойтенко поінформував Золтана Гала про угоди між урядом України і урядом Угорщини, які були підписані в ході його візиту, і про Меморандум про напрями розвитку економічних зв'язків між Україною і Угорською Республікою та лібералізацію двосторонніх торговельно-економічних відносин.

Голова Державних зборів Угорщини запевнив главу українського уряду, що підписані угоди матимуть широку підтримку угорського парламенту. Цього вимагають і домовленості про співпрацю між двома парламентами, й інтереси двох держав і народів.

Валерій Пустовойтенко розповів Золтану Галу про основні напрями та результати діяльності Кабінету міністрів України, про особливості його співпраці з українським парламентом, подякував угорській стороні за постійну підтримку позицій нашої держави, за увагу до проблем і запитів української меншини в Угорщині.

Прем'єр-міністр України висловив сподівання, що вибори до Верховної Ради України, які відбудуться навесні наступного року за новим законом, дадуть можливість сформувати виважену центристську більшість у новому парламенті. А це в свою чергу позитивно позначиться на результатах діяльності всіх гілок влади.

Сторони обговорили також перспективу і шляхи інтеграції України в Європу, обмінялися щирими побажаннями добра і процвітання Україні та Угорщині, щастя і добробуту двом братнім народам.

Агентство «Телепресінформ».

Фейлетон

Петро САШЕНКО, журналіст

Аграрна сила

Політика — страшна річ. Особливо — на Дніпропетровщині. Тут життя так клекоче, що навіть старого хуторянського гриба (як себе інколи називає вісімдесятирічний дід Мефодій) політика взяла в оборот. Коротше кажучи, старий став партійним, і навіть вибився в активісти. А сталося це так.

Коли «бобик» голови КСП розігнав курей на подвір'ї, дід чортихнувся, мовляв, знову колгоспний Батий приступом братиме його хуторське обійстя. Проте політично неграмотний Мефодій цього разу дав маху. З'ясувалося, що пан голова приїхали у важливій державній справі. Зветься вона Аграрною партією. З політінформації голови дід Мефодій зрозумів лише одне: поки він тут на хуторі займався своїм куркульством, —грибами та бджолами, —життя перемінилося. У Києві створено оту саму партію, і без неї тепер ні плуги не орють, ні жито не молотиться. Тому навіть сам заступник голови Дніпропетровської облдержадміністрації з питань АПК пан Микола Григорович Сухий очолили обласний комітет партії. І якщо раніше питали за надої та приріст на одиницю великої рогатої худоби, то тепер ще й вимагають приросту на партійну організацію. Пан голова уже всіх колгоспників загітували до партійної боротьби, а приросту Микола Григорович Сухий все ще вимагають. От пан голова й запитували, чи не міг би дід Мефодій, як переконаний представник середнього класу, вступити до лав Аграрної партії.

Дід «середній клас» ще якось проковтнув, а от до структури, без якої не сіється і не жнеться, вступати не поспішив. «Добре, що є сила, готова турбуватися про землю, — гмикнув дід. — Але я ж не знаю, хто ви і що ви. Давайте придивлюся до тої самої партії, а тоді вже будемо думати».

Запахали пан голова діда в «бобик», сіли й самі, та й поїхали до контори, де Микола Григорович Сухий по обіді саме мали семінар проводити: «Вплив Аграрної партії на приріст нетелів». Їдуть вони, а дід все на поля позирає.

— А чого це у вас на зиму поле не зорано? —питає голову.

— Ніколи було, — кажуть голова, — трактори без солярки. Отож, діду, без партії село нікуди. Сьогодні збори, а навесні зоремо.

Їдуть далі, а машину своїми підв'ялими під вітром чубами вітають колгоспні буряки — великі такі виросли. Щоправда, інтелектуальний апарат голови (той, що на плечах) за розмірами не обігнали.

— А що буряки, пане голово, — цікавиться дід, — уже листопад минає, а вони як засватані в землі сидять? Невже й ланкові активістками стали, у депутатки готуються?

— Знаєте, діду, ланкові у нас — активістки, але дехто лінується. А я не завжди придивитися можу, бо часу немає. Якщо не партійні збори в Миколи Григоровича Сухого, то господарські. В нього ж. А ще є районне начальство. От і рахуйте самі. Ніколи.

Коли «бобик» їхав повз поля з кукурудзою, яка злягла не скошена, дід уже мовчав. Натомість заговорили сам голова:

— Та чого ви чіпляєтеся, по області он ще гірше твориться. Бо всі партійні. У всіх — наради. Носа ніколи витерти.

Голова вже й не радий був, що зв'язався з дідом. Бо жодна нормальна людина після «засватаних буряків» та всього іншого господарювання навряд чи повірить у «переможну ходу» партії. Та назад на хутір діда годі було спровадити. А тут ще й так невдало під'їхали до контори: народ ще не збирався, а кабанів для обласного начальства ще не докололи. Звісно, дід здогадається, для кого вкорочують віку свиням. Та й куховарок з району виписали не для участі в семінарі. Ну та вже якось воно буде.

Заходилися голова зустрічати пана Сухого, та й забули про Мефодія. А тим часом старий з людьми розговорився.

— І що ви, жіночко, партійна?

- Авжеж. І партія така добра. Бо коли загнали мене до комуністів, то внески стягували. А тут нє. Тільки на собрання треба ходити.

— І, може, зарплату дають? — питає дід.

— Ні. Але кому зараз дають. Проте лекції читають.

А ще люди розповіли Мефодієві про Миколу Григоровича Сухого. Добрий дядько. І самі вміють жити, і людям обіцяють. На підтвердження цього колгоспники розповіли про його маєток у селі Орловщині. Мабуть, у Президента немає такої хатини, як у Миколи Григоровича, — хоч вертольотом облітай. Біда: далеко до роботи, зате в курортній зоні, чисте повітря, добрі сусіди. Та ще б пак, сусідам не бути добрими, якщо на КСП «Орловщина» через банк «Україна» потоком йшли бюджетні асигнування. Але селяни вважають чистісіньким збігом, що в час появи бюджетних грошей як на дріжджах «росли» маєтки.

Поки слово за слово, з області приїхали Микола Григорович. Був семінар. Але дід так і не зрозумів, про що говорили пан голова партії колгоспним активістам: починалося все з Аграрної партії та виборів, а закінчилося гноєм та боротьбою з труднощами. Проте в Мефодія залишилося відчуття, що найголовніше в доповіді він таки пропустив, — навколо всі так солодко хропли, що дід і собі не втримався.

Та найголовніше він таки уздрів. Це як після семінару місцевий осередок партії вітав свого обласного лідера. Споживши свіжини та горілочки, Микола Григорович так розійшлися, що почали крити і обласну владу, і прем'єра, і Президента. А про себе казали, що краще від усіх знають, як сіяти та де збирати.

За кілька днів, коли пан голова відійшли від семінару і повернулися до роботи, в контору зайшов дід Мефодій. Колгоспний отаман вже було злякався, чи не прийшов старий вичитати за те, що той хотів втягнути в таку халепу. Але ні:

— Отеє, запишуй мене в свою партію, — сказав Мефодій.

— Куди-куди? — від несподіванки пан голова встали.

— В партію. Аграрну.

— І після того всього, що ви побачили на полях та семінарі, хочете стати партійним?

— Прожив я, синку, багато. І знаю, що можна перепити всю горілку і проспати всі семінари. Так у вас і робиться. Але при цьому партія при владі, займає пости. А оце передавали по радіо, що Президент (якого він так сердечно критикував) навіть чимось нагородив пана Сухого. І це при таких ділах. А що буде, коли партія протверезіє? Уявляєте, яка то сила. Отож, записуй.

Дніпропетровськ.

Ми хотіли б повернути людям теплоту взаємин

ІСTV
ЗІРКА ТЕЛЕБАЧЕННЯ УКРАЇНИ

16 листопада Україна вчергове відзначатиме професійне свято працівників радіо і телебачення. Водночас з'явилася нагода ще раз поговорити про ті проблеми, з якими стикаються наші колеги. Сьогоднішній наш співрозмовник — генеральний директор телекомпанії «ICTV» Юрій ПЛАКСЮК.

— Телерадіомовлення — одне з десяти найбільш соціально значущих явищ у суспільстві. Однак наївно нас вважати «четвертою» владою, хоча, звичайно, наш психологічний вплив на громадян істотний.

Проте є низка проблем. І йдеться не про державну підтримку, а про відсутність логіки в діях держави.

— Можна навести конкретні приклади?

— Будь-ласка. Адже, якщо вникнути в суть того, що відбувається, доходиш висновку: держава не тільки не розширює можливості інформаційного впливу, а й поступово втрачає власний інформаційний простір. Бо в Комітету Верховної Ради своє бачення місця і ролі телебачення, у Міністерства інформації — своє, у Кабміну — ще інше. Нарешті відповідальність за розвиток ТБ несе Національна рада з питань телебачення і радіомовлення. Проте в народі недаремно мовиться: у семи няньок дитина без ока, бо правил гри не вироблено й досі. Саме тому всі суб'єкти, які працюють або збираються працювати в інформаційному просторі, визначальним чинником своєї стабільності вважають певну суму коштів, яка дозволяє вільно маневрувати між рифами, виставленими цими структурами.

— У чому полягає головний принцип роботи «ICTV»?

— З першого дня появи в ефірі нашої телерадіокомпанії ми визначили себе як сімейний канал. Тобто головний об'єкт нашої уваги — це сім'я з її радощами, тривогами і турботами.

Ми не гналися і не будемо гнатися за дешевими сенсаціями, хоч би які епохальні вони були. Адже за кожною з них — живі люди, по яких така сенсація може боляче вдарити. Адже, скажімо, за смертю принцеси Діани ніхто не помітив трагедії її синів — вони втратили не принцесу, а матір.

— Які зміни очікують глядачів на телеканалі?

— Скажімо, нещодавно започаткували передачу «3 х 4». Тобто показуємо любительські зйомки з домашньої відеотеки. Адже, я вже казав, ми — сімейний канал, а тому прагнемо пропагувати сімейні цінності. Ми проти традиції комунального співжиття, але хотілося б повернути людям теплоту взаємин.

З цих причин у портфелі ТРК є проект ранкової передачі, покликаної будити в людях бажання спілкуватися, зустрічатися з рідними, друзями не вряди-годи, а постійно.

— Що ви робитимете 16 листопада?

— Безумовно, дивитимусь телепередачі — радітиму і співпереживатиму за своїх колег. А також підніму келих за їх здоров'я, за майбутнє українського телебачення, в якому, на мою думку, мають конкурувати не телерадіокомпанії, а телеканали.

Розмову вів Володимир КОРОЛЮК.

У номер

● *Київ*

Чи побачимо у небі літаки майбутнього

Українські виробники військово-транспортного літака АН-70 відчувають труднощі з фінансуванням виробництва та випробувань літака. Про це повідомив на презентації асоціації «Укравіапром» генеральний конструктор АНТК ім. Антонова Петро Балабуєв.

Він звернувся до вітчизняних банків із закликом знайти шляхи виходу із ситуації, що склалася, й забезпечити фінансування проекту. Нині АН-70 проходить льотні випробування, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

● *Донецьк*

Якою мовою скажуть останнє слово?

Засідання Ворошиловського районного суду в Донецьку, на якому мало отримати правову оцінку рішення сесії облради про функціонування російської мови на території області, вкотре перенесено. У березні цього року сесія обласної ради визнала російську мову мовою офіційного діловодства, роботи державних, громадських організацій і підприємств, закладів освіти, науки, культури. Тодішній прокурор області Володимир Кривобок негайно виніс протест, назвавши рішення місцевого органу неконституційним. Рада прийняла протест до відома.

Теперішній прокурор області, народний депутат України Геннадій Васильєв ані підтвердив, ані відхилив позицію свого попередника. Навіть більше: під листом 37 народних депутатів України, які свого часу запропонували обласній раді розглянути питання про функціонування російської мови в регіоні, стоїть підпис самого Васильєва.

● *Алушта*

Тягли, тягли і дотягли

Радіють працівники алуштинського пансіонату «Горизонт» і мешканці Робочого куточка. В цей район Алушти прийшов природний газ. Більше року «тягнули» майже трикілометровий газопровід робітники міського підприємства «Кримгаз». Тепер вони починають газифікувати решту тутешніх здравниць, котелень і приватний житловий фонд. На думку фахівців, використання газу замість традиційного мазуту дешевше, що дасть змогу алуштинським санаторіям і пансіонатам приймати відпочивальників протягом цілого року.

Владислав ОБУХ, «Голос України»

Вітчизняний стиль: два в одному — якість і дешевизна

Конкурс тижня

У столиці в рамках Європейського тижня якості в Україні проходив шостий міжнародний форум «Дні якості в Києві '97». Організатори акції запевняють, що проводилася вона не заради «галочки», а для того, щоб українські товари якнайшвидше стали конкурентоспроможними на світовому ринку.

Звісно, найкраще визнання якості продукції — популярність у споживачів. Але українське суспільство поки що не може бути таким еталоном. Бо часто-густо купують у нас не те, що якісніше, а те, що дешевше. Та чи можна поєднати в одному товарі і те, й інше? Можна, впевнено доводять деякі українські товаровиробники, за підтримки держави. Що ж робить вона, аби заохотити вітчизняних виробників якісної продукції?

У цьому плані важко переоцінити значення Українського національного конкурсу з якості, результати якого підсумовувалися днями. У номінації «Великі підприємства» переможцями стали акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», спільне підприємство «Інтерсплав» з міста Свердловська Луганської області. Лауреатами названо Державний міжнародний аеропорт Бориспіль та Харківську бісквітну фабрику. Відзначено й роботу акціонерного товариства «Лакма», металургійного комбінату «Азовсталь», Гайсинського консервного заводу Вінницької області.

У номінації «Малі та середні підприємства» перемогу святкували колективи столичної інженерно-будівельної компанії «Стрекол», Немирівського лікеро-горілчаного заводу, що на Вінниччині, акціонерного товариства «Придніпровський агропромисловий союз» із Кременчука, хмельницького спільного підприємства «Нейл ЛТД».

За підсумками національного конкурсу з якості визначатимуться представники від України для участі в європейському конкурсі. Отже, невдовзі українська якість прийде у Європу.

Київ.

Олександр РЕДЬКО, журналіст

Невеселі віншування з «весільними» генералами

Свято тижня

Ще коли на полях України врунився незібраний урожай, функціонери від АПК рАдісно потирали руки, б'ючи себе в груди — виростимо, зберемо, розбагатіємо; засіки Батьківщини не спроможні будуть вмістити усе збіжжя, а цукром взагалі завалимо пів-Європи. Та не так сталося, як гадалося.

Рідко коли своє професійне свято трудівники села зустрічали із невпораною нивою. Судіть самі: хоч як запевняв із високих трибун міністр Юрій Карасик, що з дня на день збере буряки, а віз і досі там — цукристі в полі, а кагатні поля переробних підприємств мають вигляд біднуватий. Залишається сподіватися на погоду: ще кілька днів утримається тепло — солодкі корені вдасться зібрати, а вдарять морози... Як повідомив у четвер під час брифінгу для вітчизняних та зарубіжних журналістів міністр агропромислового комплексу України, поки що вдалося впорати трохи більше 96 відсотків площ цукрових буряків. Зібрали корені господарства Одеської, Миколаївської, Херсонської та Чернівецької областей. Ще кілька регіонів от-от відрапортують про завершення «солодких» жнив. У північних областях справи гірші. Що й казати про царівну полів — кукурудзу: схоже, доведеться дозбирувати її навесні. Або за традицією приорати качанисту прямо у полі — які не які, а добрива. Цікаво, як оцінив би таке становище великий кукурудзяний лобіст Микита Сергійович? Хоча врожайність кукурудзи непогана, зібрали її тільки з 75 відсотків площ.

Що ж до рослинницької галузі у цілому, то за словами Юрія Михайловича, за багатьма показниками аграрії спрацювали значно краще, ніж торік. Хоча як на мене, 1996-й показовим не назвеш...

У тваринництві навіть з минулими здобутками порівнювати нічого: спад виробництва в галузі зупинити не змогли. Залишається сподіватися, що цього року вдасться поліпшити кормову базу — хоча б за рахунок тієї самої кукурудзи.

З іншими сільгоспроботами, схоже, теж не все гаразд. Але свято є свято, хоч і зі сльозами на очах. Плачуть керівники сільгосппідприємств: запчастин немає, ціни на пальне галопують, а роботи ще непочатий край. Плачуть спеціалісти і «рядові» працівники, забувши, який вигляд мають гроші, бо місяцями сидять без зарплати.

Та все ж — свято. І на нашій вулиці. І у нашій державі є справжні господарі, які й зі своєю нивою впорались, і сусідам прийшли на виручку. На їхню адресу, звісно, лунатимуть вітання, їм вручатимуть почесні відзнаки. І розлетілися чиновники-гінці в усі куточки держави, аби на святкових урочистостях зіграти першої скрипки — весільних генералів. Виконавши свою місію, чиновництво, як люди найбільш причетні до вирощеного врожаю, підніматимуть келихи із шампанським. Трудівникам села о цій порі буде не до веселощів — у переддень зими в них ще багато клопотів...

Дошка пошани

Із життя живолупів

Я от ніяк не міг уторопати одного нелюдського до нестямності вислову: коти шкребуть на душі. Просто не уявляв: розчахнута жива душа, а в ній угрузли пазурами очманілі котяри...

Але після наукового повідомлення на екологічній конференції депутата Одеської облради голови комісії з боротьби з організованою злочинністю та корупцією Ігоря Таушанова моя душа і досі не знаходить спокою. Справа в тому, що Таушанов проводив екологічний експеримент на... котах. У два, зауважте, герметичні ящики він саджав по коту. Одному кидав усередину запалений пластик, другому — запалений папір. Першого кота, за висловом експериментатора, «швидко не стало», другий же віддав богові душу дещо пізніше. Ці смертельні факти, на думку Таушанова, зайвий раз засвідчують шкідливість пластикової тари. Екологічна конференція — на вухах, у наукових колах Одеси, звісно, — чорна заздрість, а що коїлося у дитячій душі онука депутата, задля якого, власне, й пікся цей експеримент, — невідомо. Може, юну душу Таушанова розпирала гордість за діда-живолупа, а може...

Що сталося зі мною, опишу: волосся стало дибки, а на душі шкребуть піддослідні обсмалені коти Таушанова. А у вас?..

Листопадові звуки му-у!

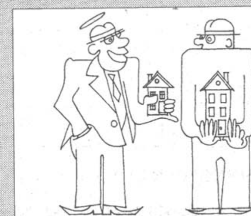
Народний депутат Юрій Донченко:

«Крестьянский мальчик Леня и сейчас бы убирал за скотиной, а не был бы президентом, если бы не 7 ноября!»

Від чергового:

А мені здається, 7 листопада тут ні до чого! Це кому як на роду написано! Кому — бути президентом, а кому — рогами двері відчиняти...

Дещо про здачу дач...

— Чув, наші діти-сироти ще до виборів зможуть переселитися на фешенебельні дачі?!

— Невже у Лазаренка кілька дач?

— Та ні, просто екс-прем'єр пообіцяв опублікувати увесь дачний список наших сановників...

— І ти справді гадаєш, що вони всі гуртом побіжать відписувати свої котеджі сиротам?!

— Я — ні! Але ж діти вірять! Їм же весь час утовкмачують, що поганий приклад — заохота іншим!

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Страйк тижня

ГІРНИКИ ВІДМОВИЛИСЯ СПУСКАТИСЯ У ВИБОЇ

Близько 300 гірників однієї з найбільших шахт Донбасу «Прогрес» у Торезі відмовилися спускатися в вибої підприємства. Відмова від роботи викликана хронічною невиплатою шахтарям зарплати, заборгованість з якої триває ще з травня.

Як повідомив кореспондента ДІНАУ-Укрінформ секретар ЦК профспілки працівників вугільної промисловості Володимир Мартинов, подібні стихійні невиходи на роботу характерні для багатьох вугільних об'єднань і державних холдингових компаній. Щодня такі «страйки» потрясають, як правило, три-чотири шахти вугільної галузі України. Сьогодні, наприклад, відмовилися від роботи гірники шахти «Червона зірка» із Сніжного, а також шахти «Известия» з Красного Луча Луганської області. Загальна заборгованість з зарплати гірникам України становить 1,8 млрд. гривень.

Цитата тижня

З ПІСНІ СЛОВА НЕ ВИКИНЕШ

«Если я прекращу свое земное существование, авторитет нашей партии очень возрастет...»

(Володимир МОЇСЕЄНКО, член Компартії України — в телепередачі «Табу» 10 листопада ц. р.).

Оргкомітет ФІФА «Франція-98» затвердив санкції ФФУ

Скандал тижня

Як повідомив кореспондентові ДІНАУ-Укрінформу віце-президент Федерації футболу України Григорій Суркіс, 13 листопада він мав розмову з віце-президентом ФІФА В'ячеславом Колосковим.

В'ячеслав Колосков, зокрема, сказав, що у середу відбулося розширене засідання ФІФА за участю більшості членів Оргкомітету ФІФА «Франція-98». Генеральний секретар ФІФА Йозеф Блаттер до порядку денного вніс питання про застосування санкцій з приводу вживання гравцем збірної України Сергієм Нагорняком забороненого препарату бромантан.

Після ретельного вивчення всіх документів, наданих Федерацією футболу України, відбулося обговорення. Хорватська сторона наполягала на зарахуванні українській збірній технічної поразки з рахунком 0:3. В обговоренні взяв участь і віце-президент ФІФА В'ячеслав Колосков. Він, зокрема, підтримав прохання української сторони обмежитися санкціями, які вже застосувала ФФУ до футболіста Сергія Нагорняка і лікаря команди «Дніпро» (Дніпропетровськ) Леоніда Левченка.

Враховуючи те, що ФФУ вжила всіх необхідних заходів із даного питання ще до розширеного засідання ФІФА, Оргкомітет прийняв рішення затвердити санкції, застосовані ФФУ до футболіста С. Нагорняка і лікаря команди «Дніпро» (Дніпропетровськ) Л. Левченка, а результат першого матчу Хорватія — Україна (2:0) залишити незмінним.

СТО МИХАЙЛІВ В ОДНІЙ ХАТІ

Виставка тижня

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ заповідник «Стародавній Київ» започаткував щорічні Святомихайлівські художні виставки, приурочені до дня св. архангела Михаїла, небесного покровителя Києва. Перша така виставка відкрилася вчора на Поштовій площі столиці.

Тут експоновано близько ста творів сорока авторів, що представляють різні течії — від академічного реалізму до примітивізму й постмодернізму. Сучасні художники трактують образ архангела Михаїла часом вельми несподівано — в жанрах неоікони, символічної картини або декоративної композиції.

Серед експонентів такі відомі митці, як Олександр Бородай, Феодосій Гуменюк, Володимир Прядка, Юрій Химич та інші.

Проголошення лауреатів виставки відбудеться 21 листопада, тобто в день св. архангела Михаїла.

Наш кор.

Звання тижня

Ігор ВЕЛІКАНОВ, журналіст

Наші — почесні академіки

Посол - почесний доктор

ВІДБУЛОСЬ щорічне зібрання Міжнародної кадрової академії, яка є членом Європейської мережі національних інформаційних центрів з академічного визнання та мобільності Ради Європи та ЮНЕСКО.

Основні завдання МКА — підвищення культурно-освітнього рівня націй, розробка та реалізація ефективних форм і методів кадрової політики, міжнародна акредитація вузів та взаємне визнання дипломів про освіту. МКА, штабквартира якої в Україні, об'єднує понад 200 колективних (вузи) та індивідуальних (академіки) членів, має 40 представництв в 10 країнах світу — Україні, Росії, США, Киргизстані, Білорусі, Австрії, Кіпрі, Угорщині, Казахстані, Молдові.

Серед індивідуальних членів МКА такі відомі вчені, як доктор психологічних наук Микола Обозов (Росія), доктор економічних наук Валерій Тичино (Білорусь), доктор філософії Віл Гудхієр (Австрія), доктор філософії Ден Дурнінг (США), доктор філологічних наук Георгій Почепцов, доктор економічних наук Анатолій Єпіфанов, доктор політичних наук Микола Головатий, доктор філософських наук Віктор Бондаренко (всі — Україна) та інші.

Щорічне зібрання МКА заслухало звіт президії, з яким виступив президент академії Георгій Щокін, та розглянуло основні напрями діяльності академії до 2000 року.

Відомим науковцям, громадським діячам було присвоєно почесні звання. Звання почесних академіків отримали заступник глави адміністрації Президента України, доктор філософських наук Василь Кремень, радник Президента України, доктор технічних наук Володимир Гриньов, міністр освіти України, доктор технічних наук Михайло Згуровський, міністр у справах науки і технологій України, народний депутат України доктор фізико-математичних наук Володимир Семиноженко.

Дипломи і медалі почесних докторів було вручено Надзвичайному і Повноважному Послу Киргизстану в Україні, доктору філософії Улукбеку Чиналієву, головному редакторові міжнародного журналу «Проблеми теорії і практики управління», доктору філософії Віктору Силіну (Росія), професору Міжрегіональної Академії управління персоналом Леоніду Одерію (Україна) і заступнику завідувача відділу суспільно-політичного аналізу адміністрації Президента України, доктору політичних наук Валерію Бебику.

«Променад» тижня

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Навіщо приїздили до Києва нафтовики й газовики?

Судячи з того, що споживацький борг підприємствам нафтогазового комплексу перевищив уже 5 млрд. грн., можна було б припустити — за грошима. Звичайно, не в прямому розумінні простягнули б руки під стінами Кабміну чи президентської адміністрації, мов якісь жебраки, а культурно, хоча й твердо, з трибуни з'їзду заявили б: доки? Допоки миритися з ідіотичною постановкою питання — добувати мало не голіруч якнайбільше енергосировини за нульовою собівартістю, але при цьому прибуткової для бюджету?

Шкода, 12 листопада на І з'їзді працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України казати це, по суті, не було кому. Із запрошених перших осіб виконавчої влади в президії сиділи другі, а то й треті... Та й доповідь голови Держкомнафтогазпрому Михайла Ковалка налаштувала делегатів від 240 підприємств галузі не на бойовий, а на філософський лад. «Ми повинні забезпечити нормальну роботу народного господарства взимку», — спеціально для журналістів сконцентрував він свої думки вже в кулуарах з'їзду. — А складові цього: знати, вміти, прагнути й діяти».

Хто б заперечував, Михайле Петровичу! Щодо «прагнути» взагалі питань немає. Таж існує держпрограма «Нафта і газ України на період до 2010 року». Зі знанням і вмінням, упевнені, в нафтовиків і газовиків також усе гаразд. У галузі зайнято 250 тис. кваліфікованих працівників. Це вони спромоглися на застарілому обладнанні, не освоюючи через безгрошів'я нові ділянки, забезпечити країні приріст вуглеводневої сировини і стабілізувати річний видобуток нафти на позначці 4 млн. тонн, газу — 18 млрд. кубометрів.

Протягом 9 місяців поточного року видобуто близько 2,9 млн. тонн нафти з газовим конденсатом і 13,2 млрд. кубометрів газу, пробурено 277 метрів глибоких свердловин.

Та ось що непокоїть — чи вдасться й надалі діяти в тому самому ритмі, виключно на ентузіазмі, якщо навіть такий «непомітний» з'їзд змушений був у своєму рішенні визнати економічні реформи уряду щодо розвитку нафтової і газової промисловості незадовільними.

Олена АБРАМОВА, «Голос України»

Шок тижня

За споживанням маріхуани Україна наздогнала Захід

Як стверджують соціологи, близько чверті українських дітей віком до 16 років хоч раз скуштували наркотичного зілля. Небезпечної популярності набули серед молоді й інші шкідливі звички: алкоголь та тютюнопаління.

Про це йшлося на презентації наукового звіту за результатами загальноєвропейського дослідження з проблем вживання алкоголю й наркотичних речовин серед підлітків, проведеного з ініціативи Шведської Ради з інформації щодо алкоголю та наркотиків (CAN).

З українського боку у проекті брав участь Інститут соціальних досліджень Міністерства у справах сім'ї та молоді, який опитав 6800 учнів загальноосвітніх шкіл, ПТУ, технікумів, коледжів та ліцеїв з різних регіонів України.

З'ясувалося, що за споживанням маріхуани (коноплів) та гашишу ми вже досягли середньоєвропейського рівня. Добре хоч, що з «важкими» наркотиками у нас встиг ознайомитися лише 1 відсоток респондентів. Втішає також, що, порівняно з молоддю 25 інших країн — учасниць дослідження, ми менше «смалимо» й частіше буваємо тверезі.

Досвід куріння мають практично всі опитані підлітки з Фінляндії, Чеської Республіки, Ірландії, Швеції та Естонії. Найбільші прибутки тютюновим магнатам обіцяють юні мешканці Фарерських островів: вони курять частіше за інших. Цікаво, що серед представників сильної статі друге після фарерцян місце посідають наші курці.

В обійми Бахуса найчастіше потрапляють чеські, датські та словацькі підлітки. Але якщо мешканці цих країн традиційно віддають перевагу доброму вину чи пиву, то наше нове покоління загартовується на більш «міцних» напоях.

За словами керівника української частини проекту Ольги Балакірєвої, в нашому суспільстві не сформовано негативного ставлення до цих шкідливих звичок, що свідчить про неефективність державної політики контролю за обігом наркотиків, тютюнопалінням та вживанням алкоголю.

Київ.

Подарунки передовикам

Огляд-конкурс «Кращий за професією у сільськогосподарському виробництві», організований Українською аграрною біржею, концерном «Славутич» та редакцією газети «Сільські вісті», стартував на Черкащині.

На урочистих зборах у Чигиринському районі голова ради директорів концерну «Славутич» Богдан Губський вручив подарунки більш як 100 кращим трудівникам АПК.

Оксана ЧЕХОВСЬКА, «Голос України»

На ринку пального хмарно

Подорожчання тижня

У середині жовтня ціни на бензин зросли майже на 60 відсотків. «Бензинова» лихоманка зачепила 14 регіонів. Найбільший сплеск цін спостерігався на Київщині.

За словами заступника міністра економіки України Віктора Кальника, враховуючи всі об'єктивні чинники, підвищення цін передбачалося в межах 7—8 відсотків. У засобах масової інформації з'явилися чутки про «міфічну змову» продавців нафтопродуктів, які підвищенням цін відповіли на «податковий тиск». Проте, на думку представників Асоціації працівників підприємств нафтопродуктозабезпечення, таке звинувачення безпідставне. За їх словами, основні причини подорожчання світлих нафтопродуктів — зниження нафтопереробними заводами України обсягу виробництва на 25—30 відсотків, припинення через капітальний ремонт діяльності НПЗ у Литві, Росії, Фінляндії. Це призвело до значного дефіциту світлих нафтопродуктів на ринку України і, як наслідок, обумовило різке зростання цін на них. Крім того, введення нових нормативних актів, збільшення частки кредитних коштів для проведення експортно-імпортних операцій із ввезення в Україну світлих нафтопродуктів вкрай ускладнили роботу фірм-нафтотрейдерів.

«Уряд не збирається протистояти підприємцям» — стверджує Віктор Кальник. Та Кабінет міністрів ухвалив постанову, якою передбачив державне регулювання цін на дизельне пальне та бензин марок А-72, А-76, А-80 у разі їх зростання більш як на 15 відсотків проти тих, що діяли до 10.10.97 р. Право наводити лад на ринку нафтопродуктів і регулювати ціни на них отримали Рада міністрів Криму та обласні адміністрації. На думку підприємців, віддати на відкуп державі регулювання цін на нафтопродукти, це означає остаточно налякати постачальників.

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

У ТІМ НАЙКРАЩОМУ СЕЛІ

МЕНІ здається, що кращих місць, ніж захований у темних байраках і лісах Холодний Яр та десяток—другий його мальовничих сіл, на білому світі немає. Може, це тому, що я в цих дібровах народилася, але більше за все, що так воно і є.

Село Мельники — столиця Холодного Яру, або, як поправлять історики, Холодноярської республіки. Це тут у 20-х роках нинішнього століття 30-тисячне військо отамана Чучупаки утримувало від більшовицьких комісарів останній оплот УНР. П'ять років — з 1918 по 1923-й жоден чекіст чи ревкомівець не міг спокійно проникнути навіть до кордонів Холодного Яру. Селяни-повстанці, на прапорі яких було написано чотири слова «Воля Україні або смерть!», називали себе козаками-гайдамаками. І недарма. У сімнадцятому столітті тут стояли сотні Богдана Хмельницького, у вісімнадцятому — гайдамацькі загони Максима Залізняка. У другу світову війну Холодний Яр був теплою домівкою партизанів. Така судилася доля легендарному Ярові — бути колискою наймогутніших національно-визвольних змагань українського народу.

А що ж зараз діється у мальовничих холодноярських селах?

На прикладі нинішнього життя, настроїв і думок мельниківських селян можна дізнатися, як і чим живе наша аграрна держава.

Без надії сподіваюсь...

З головою КСП імені Крупської 32-річним Юрієм Панасенком ми розмовляли у промерзлій нетопленій конторі.

—До речі, Юрію Григоровичу, яке відношення має дружина Ульянова-Леніна до вашого славного холодноярського села і господарства?

—Ніякого. Назвали так за часів комуністичної влади, а тепер, щоб змінити на іншу назву, потрібно якнайменше два бички здати. Жаль це робити, бо їх у нас не так багато.

Холоднеча у кабінеті голови то, з'ясувалося, було ще півбіди. Коли за вікном стемніло — контора так і лишилася без світла.

—Райенерго за борги відімкнуло, — пояснив Ю. Г. Панасенко. — Енергетикам ми винні 48 тисяч гривень, а віддавати немає чим. Торік за несплату боргу відрізали від лінії столярний цех, плотню, пилораму — не було як навіть труну зробити, найпотрібніший нині на селі виріб, — сумно посміхнувся молодий голова і продовжив:

—Так, очевидно, буде і нинішньої зими, адже грошей як не було, так і немає. Люди наші три роки не одержують зарплати. У коморах — пусто. Ще з весни урожай заставили за пальне. А зараз нема за що купити чи виміняти солярку. Тому земля йде у зиму невиораною. Такою вона залишиться і навесні, адже даром ніхто дизпалива не дасть. Міняти три тонни пшениці третього класу на одну тонну солярки, як тепер пропонують, це все одно, що здирати з селянина останню драну куфайку...

—Невже господарство не має нині жодних грошових надходжень?

—Має — якщо хтось з численних дачників випише для своїх потреб трактора чи машину, ото й є надходження до колективної каси господарства.

—А тваринництво? В інших господарствах воно хоч на кишенькові витрати гроші дає.

—Молочної галузі у нас, можна сказати, уже немає. З дев'яти тваринницьких приміщень п'ять стоять порожні. Вивезли худобу за ту ж солярку, бензин, запчастини. Залишилося 64 корови, з них тільки 7 доїться... Пішли з господарства спеціалісти — зоотехнік, ветеринар, агроном... Хто буде безплатно працювати — той, кому вже зовсім нікуди подітися...

—Кожної осені у Мельниках море груш, яблук, слив. Знаю, тут був непоганий консервний цех, котрий давав користь і прибуток людям та господарству.

—Було таке. А зараз консервний цех, цегельний завод, що випускає цеглу-сирець, через відсталі технології та велику енергозатратність збиткові. Ми здавали навіть ці підсобні промисли в оренду, але і в підприємливих орендарів нічого путнього не вийшло.

—Чи розпаювали ви землю? Чи виявив хто з колгоспників бажання господарювати самостійно, або об'єднатися у невеликий кооператив? Адже колись тут хазяйнували на хуторах.

—Ні. Всі колгоспники здали свої земельні сертифікати до КСП. Земельна реформа — це, на мою думку, черговий обман селянина. Скажіть, що робитиме людина, котра, можливо, і захотіла б вийти з колгоспу зі своїм наділом? Вручну землю копатиме? З торбини засіватиме? Серпом жатиме? Три роки тому, коли люди попросили мене очолити господарство, я знав, що буде дуже тяжко, надзвичайно тяжко піднятися з колін. Але те, з чим зіткнувся з перших днів своєї роботи і до сьогодні —з повною байдужістю держави до свого годувальника-селянина, — я не міг передбачити.

—Ви бачите світло у кінці аграрного тунелю?

—За нинішньої економічної ситуації, аграрної політики, що склалася у державі, не бачу. Ми зайшли у тупик. Без надії сподіваюся, що ми колись з нього вийдемо...

Діалоги на тваринницькій фермі

Село поринуло у сутінки. Де-не-де по хатах заблимали підсліпуваті гасові лампи. На тваринницькій фермі, куди ми підійшли разом з головою КСП, — ані блиску. Поміж порожні корпуси корівників повільно снував у важких валянках колгоспний сторож Михайло Кобилка.

Коли ми зайшли до одного з приміщень і очі звикли до темряви — побачили, що там хтось біля жолобів орудує вилами. То була доярка Ольга Швед.

—Доброго вечора, Ольго Андріївно!

—Не відповідати вам, а кричати у відповідь хочеться. Скажіть, скільки можна знущатися з людей? Чи ми, може, вже й не люди, а худоба? То мені навіть ось цю безсловесну худобинку жаль... Давно у колгоспі не платять ані копійки, а я йду на ферму, годую її, бо ж пропаде... А в тих, хто розпоряджається народом там, нагорі, серце є?! Я вже не питаю про розум?

—Важко вам щось заперечити.

—Ми трудимося сьогодні так, як вчора. Або ні —набагато тяжче, бо доводиться, коли без кінця відключають світло, махати вилами вручну, але чому нам не платять за цю каторжну роботу гроші? Чи є ще у світі держава, де б за працю не платили?!

—Господарство ваше неплатоспроможне.

—А як воно може бути спроможним, коли його обідрали, мов липку? Мій чоловік — тракторист, я — доярка, а в нас немає грошей хліба купити. Діти тільки те й роблять, що просять: мамо, хліба. Дай хліба. А де я його досхочу візьму, за що куплю. Хто відібрав у моїх, в інших селянських дітей хліб?

—Бездарна державна політика, невміле господарювання.

—А я скажу так — хліб у селян забрали ті горе-керівники, що зводять собі палаци, розкошують по закордонах, їздять на «мерседесах». Замість того, щоб нагодувати вітчизняне виробництво.

Репліка сторожа Михайла Кобилки

Двадцять вісім літ промантачив я в колгоспі. Тепер ось годок до пенсії лишився, а здоров'я вже немає. Баба моя померла. Сам нині живу, як вовк, у хаті. Палива нема. Грошей катма. Замість гривень видали у колгоспі по центнеру пшениці, 1180 кілограмів вівса та ячменю. Кажуть: продайте і буде вам копійчина. А хто його тут купить? Ет! Варю собі щодня картоплю «у мундирах» та суп, суп та картоплю. Пішов до голови, щоб хоч троячку на хліб виписав, а він каже: де я вам її візьму?! Бо й правда — де він тих грошей візьме? У колгоспі ж їх не малюють...

Географічно-соціальна картка Мельників

Розташоване село на річці Сріблянка, в одному з головних рукавів урочища Холодний Яр. Складається з кількох крутогірних хуторів, що потопають у садках.

Довжина села — 18 кілометрів.

Населення — 1400 чоловік.

Дворів — 713, з них під дачами — 198.

У селі є неповна середня школа, будинок культури, фельдшерсько-акушерський пункт, три крамниці.

Дані про КСП імені Н. Крупської

Земельних угідь — 2420 гектарів.

Орної землі — 1 300 гектарів.

Працюючих членів КСП — 216 чоловік.

Механізаторів — 28 чоловік.

Тваринницька галузь — 268 голів великої рогатої худоби.

«Не знаю, що відповідати людям...»

Монолог зі сльозами на очах голови сільради Тамари Гарбуз

До Холодного Яру, Мотронинського монастиря, тисячолітнього дуба, який росте на хуторі Буда, часто заїжджають високі гості. Пролягає цей маршрут через наше село. Гості зупиняються біля джерела, де вдень і вночі б'є кришталевосрібна вода, купують у селян яблука, милуються навколишніми краєвидами і називають холодноярські пагорби, ліси і переліски українською Швейцарією.

А я дивлюся на всю цю красу і думаю: якщо Господь Бог послав нам це диво, то чому так тяжко живеться людям на цій благословенній землі? Чому вони змушені покидати її, шукаючи собі заробітку на чужині?

Я народилася і виросла у цьому селі. Знаю кожну родину і дитину. Пригадую, як раділи ми, коли у сімдесятих, у Мельниках, народилося одного року 30 малят! У дитячому садочку тоді виховувалося 120 дітей. Господарство, вибившись у міцні середняки, навіть на своїх крутосхилах одержувало добрі урожаї і піклувалося про старих та малих, дбало про соціально-культурну сферу — будувало житло, шляхи, а люди свої оселі. Як сталося, я про це знову і знову думаю, що за п'ять — шість років надбане багаторічною працею громадське добро, пішло прахом? На хуторі Буда, що належить до нашої сільради, закрили початкову школу і клуб. У Мельниках закрили дитячий садок. Не опалюється будинок культури. П'ять років як перестали демонструвати художні фільми. Не працюють радіоточки. Лише по кілька годин на добу дають світло. З райцентром Чигирином, що за 50 кілометрів, немає автобусного сполучення... Признатися, я не знаю як далі жити, як відродити у людей віру...

... Недавно зайшла до сім'ї, де підростає трійко дітей. Старшому хлопчикові зробили у Черкасах операцію, то хотіла справитися про його здоров'я. Я знала, що на наше «безплатне» лікування ця сім'я витратила останні свої жалюгідні заощадження, вивозила лікарям усю живність, аби лиш врятувати дитину...

І все ж те, що почула, перевернуло душу. «Тамаро Пилипівно, — кинулася до мене ще з порога бідолашна мати, — діти вже п'ятий день хліба не бачать. Що робити? Де позичити грошей?»

Що я могла їй відповісти? Що на рахунку сільради 53 гривні і сільський фельдшер не дочекається, коли я закуплю для ФАПу хоч найнеобхідніші ліки?! Що моя зарплата 69 гривень і не одержую її з березня?! Що у селі живе більше двадцяти самотніх старих калік, у яких нема ні палива ні пенсії?!

Однак жінка та чекала не відповіді, а допомоги. Як і інші мої односельці, жорстоко обдурені і забуті державою.

Я йшла шукати ту допомогу, думаючи про найсумніше: нинішнього року в наших Мельниках померло 28 чоловік, а народилося лише двоє... З чого починати, як діяти, щоб на найбагатших, найкращих у світі землях, жити по-людському?..

З сьогоднішнього сільського «гумору»

—У вас вимикають світло?

—Ні.

—Ото дивина! А у нас по п'ять разів на день клацають, мов пришиблені. А як це у вас не вимикають?

—Бо його і не вмикають.

Замість епілогу

Від'їжджала з Мельників пізнього вечора. О двадцятій тридцять знову вимкнули світло і село поринуло в пітьму. Лиш у центрі та біля Кріселецького лісництва вабили до себе привітні жовті вогники — то світилися вікна чепурних крамничок Петра Унтилова. Петро Петрович — перша, так би мовити, «приватна» ластівка Мельників. І хоча вона, ясна річ, весни не зробила, однак відчутні корективи у сільську торговельну «погоду» внесла. Принаймні, відразу поклала «на лопатки» неповороткі сільмаги райспоживспілки: у Петрових крамничках продукція свіжіша, якісніша і, головне, дешевша. Та й працюють вони «до останнього відвідувача».

А ще вплинув Унтилов і на культурну сферу села. Через те, що клуб нині наглухо зачинено — молодь збирається увечері біля «об'єктів» Петра Петровича і розважається, як може: жартує, сміється, слухає музику і палить цигарки. Добре, що на заморські Петрові напої грошей не вистачає...

І все ж, наперекір сумним денним враженням, від'їжджала я з Мельників не з гнітючим настроєм. Може, тому, що не гасли вогники Петрових «супер-маркетів». А може, тому, що хлопці і дівчата, котрі юрмилися біля них, дружно і весело відповіли на привітання, приязно пожартували... А можливо, тому, що вода у знаменитому мельниківському джерелі-живуні при сяйві місяця здавалася справді срібною — скількох міцних духом людей вона тут напувала? А може, тому, що знову і знову зринали у пам'яті пророчі слова батька-Тараса : «... повіє огонь новий з Холодного Яру».

Повіє. Повинен повіяти — вогонь відродження і віри. Бо далі жити так неможливо.

Чигиринський район

Черкаська область.

Василь ПРОСТОПЧУК

Я б осінь полюбив, якби не був у літі

Василеві СЛАПЧУКУ

Наші першодруки

«Очерет мені був за колиску, на Волині родився і зріс», — услід за своїм земляком-поетом з повним правом може повторити і Василь Простопчук — автор цілої низки книжок поезії та гумору, головний редактор популярної щотижневої газети «Віче», яка виходить у Луцьку. Бо вражаючий за своєю красою волинський край, закосичений блакитними озерами й сосновими борами, з його автентичним фольклором і дивовижними витворами народних майстрів, виколисав, відгранив поетичний талант Василя Простопчука. Як і навчив самобутнього письменника не пасувати перед життєйськими труднощами, завжди зберігати почуття гумору й оптимізму. І своїх читачів налаштовувати на такий лад.

Перефразовуючи слова сучасної популярної пісні, написаної на слова В. Простопчука, можемо сміливо стверджувати: той щасливий, хто вас прочитав, той нещасний, хто досі не встиг! Отож вирішили зарадити тим шанувальникам поетичного слова, які ще не обізнані з творчістю талановитого поета, і подаємо добірку його рубаї. А заодно вітаємо автора з днем народження, міцно тиснемо його руку і, як колеги колезі, кажемо: смійся й надалі, Василю! Нехай наші вороги плачуть!

Слова вдягали в пишні ризи
І від репризи до репризи
Хвалились вищістю...
Поет
Високим словом всіх принизив.

***

І ягоди, і квіти,
І вже дорослі діти...
Я б осінь полюбив,
Якби не був у літі.

***

Човен уже притримує зима,
Ще ледь-ледь гойдається корма...
Вчора зрозумів один керманич —
Друзів у політиків нема.

***

Здаємось богами:
Вони — на Багами,
А я — у Гаїті...
Гаї ті, що з нами.

***

Цей навіть оком не мигне,
Як той корону одягне...
В житті є логіка залізна,
І той силач, хто перегне.

***

Покинули батька сини.
Не чути ні рук, ні спини...
Він брав у війну своє місто
Не так, як бере ордени.

***

Хто сіє, хто віє, хто грає,
Хто словом свій хліб добуває...
Стоять мовчазні жебраки —
У них навіть слова немає...

***

Земля людей... Та що не говори,
Дізнаємось від літньої пори
Чия земля, коли злетять між люди
Жильці боліт — жуки і комарі.

***

Ну от і все. Вмираю.
Світи вже вибираю.
Який легкий мій хрест!
Яка доступність раю!

***

Я втікаю від слів гучних,
Я ховаюся в ніч від них
І... чекаю ранковий голос,
Що у петлях дверей вхідних.

***

Ми будемо, звісно, забуті...
Та в цім поетичнім безпутті
Однак несподівано зблисну
В очах, що до неба прикуті.

***

Плюю на хвилинну удачу
І їду в самотність на дачу...
У вічнім саду яблуневім
Я дещо для декого значу.

***

Усе на світі — суєта,
Все пустота... І марнота...
Чужі отверзнути б уста
Для слова праведного, та...

***

Індички, кури, гуси... На малюнку —
Красуні птаства вищого гатунку...
Якщо вже по великому рахунку —
Все більше й більше цих птахів
у шлунку.

***

На скатертині — чорний фоліант.
Печаль у ньому, смуток і... талант.
Ах, досить у самотності спокою...
Офіціант! Сюди, офіціант!

***

А пишуть — не пий! — письмена.
А кажуть — не пий, бо хана!
Жінки проклинають горілку...
І все-таки добра вона...

***

Такий крикун, такий пискун,
Такий скакун, такий брикун,
Такий пустун... Ах, ось чому —
Не знає осені цвіркун.

***

Рубав ікону — рукотворний витвір,
Іконорубець знемагав у битві,
А руки знов тягнулися у небо...
Не вирубати лісу рук в молитві.

***

Викрешуєм славу з героїв нових.
Викрашуєм тих, із якими на «ви».
Викришуєм їх імена із граніту...
А списки полеглих — для списку
живих.

***

Він — правда у вічі,
Він — спека у січні...
Пекучим інфарктом
Наближую вічність.

***

Був сон, чудний до краю:
Я «друзів» вовчу зграю
Стрічаю... й сіроманців,
Як рубаї, рубаю.

***

З помахом сівацької руки
Сипались у поле... матюки.
Діду Пантелію, а я знаю,
Звідки по пшениці будяки.

***

Спала літня жара.
Снігом вкрилась гора.
Та в холодному камені
Я — гаряча іскра.

***

Вважався рідним,
Пишався рід ним,
Та всі забули,
Коли став бідним.

***

Добуваєм золото поліське,
Здобуваєм злато олімпійське,
А моєму дядьку все одно,
Що фуфайка — слово італійське.

***

Втікає хитро лісова красуля,
Благає дуло злякана козуля...
Не знаю, винен Бреннеке чи Майєр...
Мій добрий вепре, скільки важить
куля?

***

— Ой, ці хлопці... Нехай їм грець!
Не володарка я сердець.
Я ховаю свою усмішку
У твій лисячий комірець.

***

Що слово — сміх,
Що погляд — гріх.
І щедро ще до
Останніх втіх.

***

На схилі дня гарячим душу втішим.
На схилі пліч спитаєш ти між іншим,
Чи є любов? Чи я пізнав її?..
... Я відповім ранковим білим віршем.

***

— Та я... Та вона... Та вони...
— А я: від весни — до весни...
... Проходили, мила, повз тебе
Поети — старі брехуни.

Луцьк.

Світлана КРИГА, музикознавець

Нам добре із «Фестом». Як з гарним приятелем

Перше враження

Цього** року відсутність належного фінансування заблокувала вихід у світ щорічних київських фестивалів «Музичні прем'єри сезону» та «Форум молодих». Тож уявімо собі стан нетерпіння й «бойової готовності», з якими всі чекали відкриття восьмого Міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест'97». Саме на його долю і випав водночас тягар двох вищезгаданих фестивалів, які не відбулися. Можливо, це певною мірою і визначило своєрідний імідж нинішнього «Фесту».

У рамках фестивалю, проведенню якого сприяли Міністерство культури і мистецтв, Спілка композиторів і Центр музичної інформації СК України, пройшло понад 20 концертів симфонічної, камерної, хорової, джазової музики. Прозвучало понад сто творів українських, зарубіжних класиків та сучасних композиторів. Відбулися прем'єри творів і молодих композиторів.

У концертах «Фесту» взяли участь найкращі виконавські сили: симфонічний оркестр Національної філармонії (диригент В. Блінов), симфонічний оркестр Національної радіокомпанії України (диригент В. Сіренко), Державний естрадно-симфонічний оркестр під керівництвом В. Здоренка, оркестр народних інструментів Національної радіокомпанії України (диригент С. Литвиненко), «Київська камерата» (диригенти В. Матюхін та К. Карабиць), «Київські солісти» під керівництвом Б. Которовича, камерний оркестр з Донецька «Лік домер» (диригент В. Івко).

Як і на попередніх «Фестах», глядачі зустрілись із уславленим хором «Хрещатик», камерним хором ім. Платона Майбороди, класик-хором студентів Київського інституту культури. Високе мистецтво своєї країни продемонстрував всесвітньо відомий квартет Ізаї (Франція), представлений Французьким культурним центром, що активно працює в Україні.

Все це — позитиви нинішнього «Фесту», його парадний бік, що засвідчує високий рейтинг цього мистецького дійства. То чому мінорні нотки прозвучали уже на прес-конференції напередодні відкриття у виступі композитора Івана Карабиця — одного із «хрещених батьків» «Фесту»? Що спонукало голову Спілки композиторів України, члена оргкомітету Михайла Степаненка мовити гіркі слова про те, що академічна музика в нашій країні змушена виборювати право на своє існування? І що фестиваль організували ентузіасти, які не хочуть, щоб ця музика зовсім зникла із культурного пласту сучасної України.

А що думають з приводу «Фесту» самі композитори?

Олександр Красотов з Одеси:

— Передусім хочу подякувати організаторам за те, що «Фест» відбувся, що мій новий твір — подвійний віолончельний концерт прозвучав у найкращому залі Національної філармонії. Та водночас мене розчарував загальний рівень програм концертів. Та й «міжнародним» назвати «Фест» можна доволі умовно. До речі, мене завжди дивувало, що твори, надіслані нам західними колегами, у тому числі з діаспори, за своїми художніми якостями, професійним рівнем значно «програвали» на фоні наших, вітчизняних.

Гнітюче враження справив на мене і заключний концерт «Фесту», якесь «асорті», де останньою краплею став «крутий саунд» підсилювачів санкт-петербурзького джаз-ансамблю, що ніби цвяхолупом вибивав із пам'яті позитивні враження від останніх концертів. І хіба не дивно, що під час концертів ми майже не побачили працівників радіо та ТБ?

Анатолій Гайденко з Харкова:

— Уже той факт, що фестиваль такого рангу відбувся увосьме — незаперечний доказ його життєздатності. Для наших композиторів це поки що найпрестижніший музичний форум, який дає змогу заглянути «по той бік рампи», знаходячись удома. Щоправда, нинішній фестиваль дещо втратив позиції порівняно з попередніми. Шкода і те, що чимало талановитих майстрів залишилися, так би мовити, за кадром. Зокрема, харків'яни Ю. Алжнєв і Т. Кравцов та інші. Хотілося б побачити більше і зарубіжних гостей: і композиторів, і виконавців.

Віктор Мужчиль із Дніпропетровська:

— Ми звикли до «Фесту», як звикають до доброго приятеля, з яким завжди радісно зустрічатися. Адже сьогодні українські композитори не так уже й часто мають нагоду насолоджуватися «живим» звучанням власних опусів. «Фест» — це добра школа для початківців, це та необхідна музична аура, з якої композитор живиться новими ідеями, технічними здобутками. Щоправда, нинішній фестиваль викликав певні сумніви і роздуми щодо його подальшого розвитку. Вони пов'язані, зокрема, з відсутністю композиторського конкурсу ім. Іванни та Мар'яна Коців, що раніше проводилися в рамках «Фесту». Тож і творчий дух змагання, такий необхідний у композиторській діяльності, трохи згас. З від'їздом багатьох уславлених музикантів за кордон, мабуть, і центр тяжіння до музичної України з боку діаспори дещо перемістився. Ми стаємо свідками творчої «ескалації» українськoї музичної культури до Європи — позитивного процесу для інших культур. Та для українців він обертається тяжкими втратами і розпорошенням талантів. Нинішній «Фест» ніби детектор висвітив складнощі внутрішнього плану, які ми всі разом маємо подолати.

Справді, альтернативи у нас немає.

Київ.

На знімку (на першому плані): музикант-віртуоз Богодар Которович.

Фото Віталія ЗАПОРОЖЦЯ.

Іван ГУДЗОВАТИЙ, журналіст

Осінь — пора весіль і... фестивалів

Багатонаціональне Закарпаття залишається вірним традиціям: щороку тут проводять фестивалі народного мистецтва національних меншин, що мешкають у краї.

Не є винятком і нинішня осінь.

У селі Середньому, де проживають словаки, відбувся дев'ятий фестиваль словацького народного мистецтва. Свої творчі набутки продемонстрували на цьому колоритному святі словаки не лише всього Закарпаття, але й гості з Польщі, Угорщини і, звичайно, Словаччини. Звучали словацькі народні мелодії, імпровізована сцена аж гула танцями, в сільському Будинку культури було влаштовано виставку робіт рукодільниць.

А в селі Берегах Берегівського району відбувся дев'ятий Закарпатський обласний фестиваль угорського народного мистецтва.

Тим часом закарпатське гірське місто Рахів відзначило своє 550-річчя.

Програма свята була насичена: науково-практичні конференції з охорони довкілля та збереження біологічного розмаїття Карпат, перший Міжнародний гуцульський ярмарок «Експо-Рахів-97», виставки творів народного декоративно-прикладного мистецтва, виступи колективів художньої самодіяльності Вижницького, Косівського, Надвірнянського, Путильського, Верховинського, Рахівського, Коломийського районів та села Бистрої з сусідньої Румунії.

Ужгород.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Арешт Палія

СТОСУНКИ Семена Палія та Івана Мазепи — одна з малодосліджених сторінок вітчизняної історії. Поверхові, тенденційні висновки щодо арешту першого у 1704 році й нині пріоритетні в багатьох дослідженнях, інерційно повторюють викривальні стереотипи XVIII—XIX століть про особу гетьмана. Героїзація, з одного боку, С. Палія і нищівна критика, з іншого, І. Мазепи, контрастне протиставлення цих діячів одне одному заважають об'єктивно пізнати реалії їх співробітництва, конфлікту.

У зв'язку з постійною загрозою Порти польський король Ян III Собеський вирішив у 1684 році відновити правобережне козацтво, яке б захищало кордони Київського, Брацлавського та Подільського воєводств від орд. Із цих причин він пізніше видав «приповідні листи» — дозволи на формування полків і заселення земель козацьким старшинам Семенові Палію, Самійлові Івановичу (Самусю), Андрієві Абазину і Захарові Іскрі. Вони не лише успішно з цим упоралися і стали ефективним інструментом у захисті прикордоння, але й доволі швидко породили в Речі Посполитій проблему спірності щодо належності території Правобережжя. Фастівський полковник Семен Палій, який отримував платню від короля і мав під своєю орудою в окремі часи до 6 тисяч козаків, фактично утворив «удільну провінцію» із претензією, як повідомляла сейм київська шляхта, на «якусь монархію аж по Случ».

Із 1688 року ми бачимо обопільні дії І. Мазепи та С. Палія сполучити Правобережжя з Лівобережжям і ліквідувати несправедливість мирного договору 1686 року між Росією та Польщею. Царські урядовці не наважувалися порушувати союзницьких зобов'язань, тому радили опозиціонерам спочатку піти на Запоріжжя, а вже звідти перебратися на Лівобережжя. Після неодноразових прохань охотницького полковника 5 листопада 1691 року вийшов царський указ: «Веелно ему Семену Палею в переходе на сю сторону Днепра попрежнему в то место, в котором он уродился, дать свободу». На перешкоді його виконання стає І. Мазепа, який із цим рішенням не ознайомлює Фастів, мотивуючи це тим, що організований перехід із Правобережжя ускладнить стосунки з королем, уряд якого звинуватив Палія в убивстві наказаного гетьмана Павла Апостола-Щуровського. Підтекст його відмови ж в іншому: гетьманові самі по собі козаки без території не дуже-то потрібні. Без присутності їх там ідея об'єднання з ними втрачала сенс. Протягом 1690-х — початку 1700-х років І. Мазепа фактично таємно ініціює та фінансує на Правобережжі вогнище нестабільності з далекоосяжним прицілом об'єднання спірної території з Гетьманщиною. У цей період С. Палій не раз отримував через гетьманські установки Москви царські гроші, подарунки, жалування в 1000 єфимків від Мазепи. У Києві полковник мав двір, що, як довідуємося з одного донесення, «купил ему у чернецов межгорских за 400 золотых на свои собственные деньги» гетьман.

Польський уряд у 1700 році й пізніше надсилає союзницькій Москві протести у зв'язку з реальними фактами допомоги І. Мазепи правобережним повстанцям. Польський мемуарист Отвінський навіть зазначає, що він під Фастів посилав 1000 військовиків. На запит Москви І. Мазепа зізнається лише в тому, що забезпечував правобережних полковників порохом та оловом.

Ідеалізація образу С. Палія на тлі викриття гетьмана спричинила до формування помилкового уявлення про полковника як яскравого представника бідного козацтва, захисника інтересів знедолених тощо. Насправді це було далеко не так. Організаційний військовий хист С. Палія, його героїзм, проявлений у походах на ординців, водночас межувався з діловим зиском, особистою вигодою полковника. Поблизу Фастова він отримав у приватне володіння від короля Романівське старосто, до якого належало більше десятка сіл. При цьому на всій прилеглій території від литовського кордону на все Полісся він, як удільний князь, збирав мито та податки з населення. Після його арешту до царської казни надійшло 2144 червоних золотих, 5709 єфимків, 50 левків, з частини яких закуплено 700 пар волів та видано плату впливовим московським чиновникам. Цей капітал частково творився і шляхом грабунку польської шляхти, яка скаржилася на це урядові Польщі. На ключових позиціях у полку Палія були його родичі, свояки (М. Омельченко, К. Часник, А. Танський, Семашко).

Фастівський полковник, маючи велику порубіжну територію, спекулюючи інтересами короля, царя та гетьмана Мазепи, фактично діяв як незалежний анархічний отаман-володар. Загравання із селянами, козаками, запровадження на підлеглій території мало до чого зобов'язуючих порядків, відкрите гоніння польського панства сприяло зростанню його авторитету. На Запорізькій Січі ще у 1693 році ширилася чутка, що «Палей будет совершенно гетьманом». Згодом, у 1699 році, полковник так себе й іменує: «Я поселився на вільній Україні, і Речі Посполитій немає ніяких справ до цієї області; лише він один має право в ній розпоряджатися, як справжній козак і гетьман козацького народу».

У листопаді 1702 року фастівський полковник з допомогою С. Самуся захоплює Білу Церкву і переносить сюди свою резиденцію. Підтримавши повстання С. Самуся проти польського уряду, якому після змирення з турками у 1699 році козацьке військо стало непотрібним, С. Палій виявляє непослух не тільки королю. Запевняючи хитруваннями поляків, які наполягали передати їм Білоцерківську фортецю, що він присягнув цареві і здав місто Мазепі, а тому без їх дозволу не може нічого чинити, водночас не кориться волі й царського послання. На початку 1703 року посол Петра І до Відня Паткуль мав зустріч із бунтівним полковником і вів з ним переговори.

Тим часом за вимогою польської сторони Петро І 20 лютого 1704 року направив С. Палію грамоту, в якій наказує «вышеимянованную фортецию отдати по прежнему в сторону королевскага Величества польскаго безо всякаго препятія, не оговариваяся вышеписанным непристоинством». Семен Палій під усілякими приводами не виконує й цього наказу. У зв'язку з цим 30 квітня 1704 року Ф. Головін фактично дає І. Мазепі санкцію на його арешт. Тоді ж за наказом Петра І І. Мазепа переходить Дніпро не приборкувати повстанців, як зазначає канадський історик І. Левкович, а допомогти польському королеві Августу II у війні проти шведів та прошведських прихильників у Речі Посполитій — Станіслава Лещинського, магнатів Любомирських, Вишневецьких.

Дослідники сумніваються у зраді Палієм Петра І, у достовірності компромату щодо його особи, — усе це, мовляв, гетьманські намови, жертвою яких і став Палій-герой. Хоча треба взяти до уваги, що для С. Палія з приходом І. Мазепи на Правобережжя закінчувалася «вольниця», самостійність і, зрозуміло, варіант Любомирських (протекція шведського короля) був ліпшим, аніж підданська служба гетьманові й цареві. Сам І. Мазепа дещо пізніше бере цю ідею на озброєння. До того ж у травні 1702 року війська Карла XII досить успішно розгромили поляків і зайняли Варшаву, Краків. Більшість магнатів перекинулася на бік шведів. У липні 1704 року Карл XII навіть оголосив Августа II скинутим, прибічники шведів вибрали королем познанського воєводу Станіслава Лещинського.

Як на нашу думку, якраз головною причиною арешту С. Палія стали розхлябаність, анархізм, недисциплінованість. Така його роль в умовах Речі Посполитої була вигідна Москві, І. Мазепі. Ф. Головін навіть радить у 1704 році гетьманові «дабы на его место поставлен был такой, который бы таков же противен был полякам». Та мати у складі свого війська подібного «авторитета» І. Мазепа не бажав. Гетьман був поборником жорсткої дисципліни, безвідмовного виконання наказів.

Взяття під караул С. Палія відбулося загалом спокійно, без протестів. Гарнізон Білої Церкви змушений був відчинити браму 300 козакам від С. Самуся. Міщани, добре знаючи вдачу полковника, паліївським «гультяям, які пробували розпочати переговори про звільнення С. Палія, пригрозили: «Коли вы добром не уступите, то мы вас отсюда выбьем вон, никому иному кланяться не будем, только пану гетьману».

О. Барвінський та інші дослідники вбачають в акті арешту полковника побоювання І. Мазепи, аби народ не скинув його з гетьманства за підтримку шляхетства і не вибрав гетьманом Палія. Така версія не підтверджена реаліями тієї доби. Особа С. Палія — навіть за можливого зміщення І. Мазепи — не могла розглядатися царським урядом як перспективна кандидатура, оскільки обрання такого гетьмана (а воно було кероване прямого процесом) посварило б Петра І із союзником Августом II. Ізоляція С. Палія — вимушена необхідність. Взагалі в Мазепиних донесеннях йдеться про тимчасову ізоляцію Палія на час здачі Білої Церкви. Заслання його в Москву і Сибір — то вже рішення Петра І, якому це було вигідне з огляду на союзницькі зобов'язання перед польським королем.

Вступивши у 1704 році з козацькими полками на Правобережжя, І. Мазепа аж чотири роки зловживає виконанням покладеної на нього тимчасової місії захисту зайнятої території від шведів. Незважаючи на наступні домагання польської сторони евакуації українського війська звідтіля, гетьман знаходить усілякі причини, аби їй відмовити, доводячи цареві, що це робиться в союзницьких інтересах. Концепція Мазепи щодо утримання Правобережжя під гетьманським управлінням у 1707 році приймає Москва. Водночас поряд із дипломатичним підгрунтям узаконення об'єднання України гетьман вживає інших заходів для закріплення своєї влади на правобережних теренах. Так, у 1708 році тут уже функціонує сім полків — Білоцерківський (полковник М. Омельченко), Богуславський (С. Самусь), Корсунський та Уманський (А. Кандиба), Чигиринський (К. Мокієвський), Брацлавський (Н. Іваненко), Могилівський (В. Волошин). Їх території протягом чотирьох років активно заселялися українцями. Київський губернатор 21 листопада 1708 року писав канцлерові Головкіну про те, що заходами Мазепи на Правобережжі «поселено жителів с 50000». Тут уже були чинні такі козацькі порядки, як і на Лівобережжі. Непопулярні рішення (С. Палій), небезпечна таємна гра з Петром І, його оточенням — усе це реалізація гетьманом своєї мрії забезпечити пріоритетний інтерес об'єднання України, здобуття їй волі.

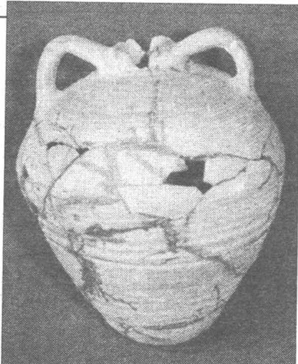
Знахідки

Василь БАБУХ, «Голос України»

Чи заговорять символи сонцепоклонників?

Величезне водосховище, яке утворилося внаслідок спорудження на Буковині Дністровської гідроелектростанції, працює не лише на народногосподарський комплекс держави, а й на археологічну науку. У багатьох місцях під дією його хвиль відкрилися загадкові історичні знахідки.

Біля села Комарів Кельменецького району експедиція чернівецьких та львівських археологів натрапила на сліди прадавньої, невідомої раніше цивілізації. У прибережній смузі вода вимила кілька велетенських брил, на яких виднілися таємничі рукотворні знаки. Поки що члени експедиції зійшлися на тому, що це — рунічні письмена або магічні символи, виконані цим алфавітом. Остаточний висновок буде зроблено після повного очищення плит та ознайомлення з написами.

Чимало сюрпризів відкрили археологам і скелі, що розташовані трохи вище. Майже на кожній із них є солярні знаки — магічні зображення сонця. Одна з брил схожа на голову химерного фантастичного птаха. Після розчищення грунту довкола неї виявилося, що древні скульптори й справді надали їй вигляду якоїсь загадкової істоти. Під землею ховався довгий хвіст цього чудовиська. В одному з його завитків каменотеси знайшли великий солярний знак.

Частина цієї скульптури залягає в товщі грунту. Наступного року експедиція планує звільнити її від цих нашарувань і побачити витвір древніх у всій повноті.

У цій самій скелі виявлено й рукотворну печеру. За здогадками членів експедиції, тут могло бути стародавнє святилище наших предків, що мешкали на берегах Дністра на початку нової ери.

Чимало слідів древньої цивілізації виявлено безпосередньо в сучасному селі. Земельна ділянка одного з жителів обгороджена великими вапняковими брилами, кожна вагою понад тонну. Усі вони рукотворного походження і, мабуть, є фрагментами старовинного капища. Багато каменів, помережаних загадковими знаками, виявлено в мурах інших помешкань. Біля кількох джерел на території села увагу археологів привернули витесані з піщаника корита для худоби та прання білизни. Згодом з'ясувалося, що колись вони слугували саркофагами, в яких древні ховали свою знать.

Одне слово, експедиція виявила цілі розсипи безцінних історичних знахідок. А ще археологи сподіваються відповісти на основне запитання: яка цивілізація залишила такі помітні сліди на цій наддністрянській землі?

Чернівецька область.

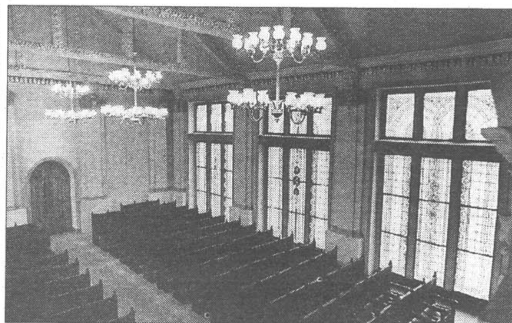
Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

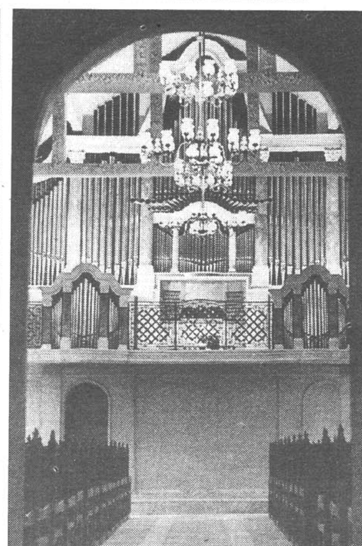
Гуральні древньої Ольвії

У музеї-заповіднику «Ольвія», що на Миколаївщині, наприкінці нинішнього археологічного сезону виявлено цікаву знахідку — гуральню: вимощений камінням досить просторий майдан, на якому, за переконаннями вчених, древні греки давили вино, та чималої місткості ємності, в яких воно зберігалося. Діяла гуральня приблизно у I—II століттях нашої ери. Ця знахідка —не перша подібного типу, однак вона — найбільша за обсягами від тих, що були виявлені досі, й порівняно краще збереглася. Отож, одержано ще одне достовірне підтвердження того, що в Причорномор'ї в давні часи було добре розвинуте виноградарство та виноробство.

Миколаївська область.

Віктор ХОМЕНКО, «Голос України»
Костянтин ДУДЧЕНКО (фото)

Органна музика підносить душу

Податки їй заважкі

Маестро Хромченко — так називають Володимира Анатолійовича в Ялті. І ось за що. Ще десять років тому він загорівся бажанням власноруч створити великий орган, який би не поступався закордонним. Працював тоді в музичній школі. Тут спроектував і таки збудував професіональний орган на півтори тисячі труб і 32 регістри.

Допомогли багатогранний талант, наполегливе навчання, а також дружба з органістом, професором Таллінської консерваторії, народним артистом Естонії Хуго Лепнурмою. Віртуозну техніку гри й інженерні та конструкторські здібності нашого земляка оцінило чимало колег, коли Володимир Хромченко почав їздити ремонтувати й відновлювати старовинні органи.

Ширилася слава і про ялтинський шкільний орган, де Маестро постійно давав концерти. Тут провели перший всеукраїнський семінар органістів та органних майстрів. А невгамовний Хромченко розробив і втілив ще два проекти органів — у костьолі та вірменській церкві.

Нині, як і кілька останніх років поспіль, днює й ночує в Лівадії, де з допомогою друзів-однодумців перетворив на органну залу запущене приміщення колишньої електростанції царського палацу. Скільки бюрократичних та інших перешкод подолав чоловік —не переповісти й у романі. Виручали друзі, зокрема головний лікар об'єднання «Ялтакурорт» Валерій Монченко. Спасибі йому за фінансування, бо ж орган створити не дешевше літака...

Четвертий ялтинський орган /це з 17-ти на всю Україну/ близький до завершення. Неординарний він уже тим, що це перший великий інструмент, вітчизняний від задуму до втілення. Вся складна дерев'яна група виготовлена з найцінніших порід кримських дерев, комп'ютерна система з пам'яттю, управління органом, як і всі тисячі інших вузлів і деталей, — теж конструкція та виконання Хромченка.

От якби для єдиного в Україні і в Криму центру органної музики «Лівадія» та хоч трохи зменшити податки. А ще краще — опіку організувати. Бо місцеві чиновники з підозрою ставляться до першого вітчизняного органу. Може, тому, що висока музика розпросторює, підносить душі...

На знімках: Малий орган у вірменській церкві; великий орган; органіст і органних справ майстер Володимир Хромченко; черговий концерт; колишня царська електростанція, в якій тепер великий лівадійський орган та зал на 1000 місць

Валентина ПИСАНСЬКА,
«Голос України»

І все-таки маленький мир краще, ніж велика війна

У РАЙОНІ Перської затоки знову запахло смаленим. Після відомої усьому світові операції «Буря в пустелі» порушник спокою в цьому регіоні дещо притих, проте минулої неділі знову агресивно нагадав про себе. Президент Іраку Саддам Хусейн дійшов висновку, що співробітництво з ООН не дало позитивних результатів і відтепер Багдаду нічого іншого не залишається, як піти шляхом конфронтації (досі в Іраку працювала спеціальна комісія ООН з роззброєння Іраку).

Минулого вівторка Багдад блокував роботу чотирьох груп інспекторів ООН і пригрозив повністю заморозити співробітництво зі спецкомісією, незважаючи на попередження Ради Безпеки про застосування жорстких санкцій. І хоч першій групі інспекторів, які перевіряли хімічні арсенали, було дозволено пройти на об'єкт, однак туди не допустили американських фахівців. Решті трьом групам інспекторів іракські служби безпеки прийти на об'єкт заборонили.

Американці вважають, що Багдад прагне використати перерву для того, аби переховати те обладнання, яке не хоче показувати оонівським інспекторам. Представник іракської влади підтвердив: зброя й справді перевозиться, але тільки для того, щоб зберегти її у випадку нанесення американцями ракетних ударів по Іраку. Водночас він заявив, що Багдад узагалі готовий заморозити співробітництво зі спецкомісією ООН, оскільки вона займається на території Іраку шпіонажем на користь Вашингтона.

Звичайно ж, реакція і США, і ООН не змусила на себе довго чекати. Вже 13 листопада Рада Безпеки ООН одностайно проголосувала за резолюцію, яка повідомила про нові санкції проти Іраку. Цей документ вимагає від Багдада негайно і безумовно відновити співробітництво зі спецкомісією ООН з ліквідації зброї масового знищення та ракетної техніки, не чинити перепон у роботі американських громадян, які входять до її складу, а також попереджує про інші заходи, котрі вживатимуться, якщо Ірак наполягатиме на своєму.

Американці ж чітко дали зрозуміти, що напруження у відносинах з Іраком може вилитися у збройний конфлікт. Про це ще в понеділок заявив командуючий ударним угрупованням американських ВМС у Перській затоці контр-адмірал Джон Нетмен.

Та Ірак, здається, не усвідомив уроку американців, коли 7 років тому їхня зброя завдала нищівного удару по країні, внаслідок чого найбільше постраждали мирні жителі.

А сотні жителів Багдада знову продемонстрували свою відданість Саддаму Хусейну. Зібравшись у президентському палаці в ніч з понеділка на вівторок, вони заявили про свою готовність пожертвувати життям заради нього. Ці іракці з дружинами і дітьми стали навкруг президента, який, на їхню думку, кинув виклик США, і організували своєрідний «живий щит», повідомляє ІТАР-ТАКС. «Ми пожертвуємо собою для тебе, Саддаме!»; «Клінтон, слухай, ми всі любимо Саддама Хусейна!», — скандували учасники акції.

Шкода, якщо жодна зі сторін не відступиться, а президент Іраку великодушно прийме цю жертву. Все повторюється...

P. S. Коли готували цей випуск «ГУ», світові інформаційні агенції повідомили про те, що президент Саддам Хусейн вислав з країни всіх американських фахівців, а президент Білл Клінтон пообіцяв не залишити цей крок безкарним. Далі буде?

Яна СТАДІЛЬНА,
«Голос України»

Золота лихоманка. Продовження буде

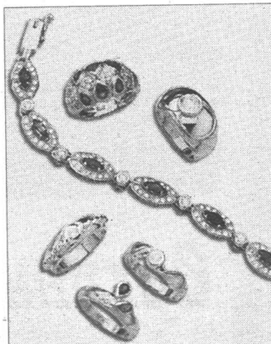
НОВУ доповідь державного департаменту США з питання про долю золота, награбованого нацистами в роки другої світової війни, ще не опубліковано, а навколо неї вже назріває міжнародний скандал.

Гостра полеміка щодо «нацистського золота» набирає обертів. На початку грудня в Лондоні відбудеться міжнародна конференція з розподілу «нацистського золота», яке зберігається в Західній Європі. Про це та про те, що українські жертви фашизму заявили про свої права на його частину, «ГУ» (6 листопада) недавно писав. Але не минуло й тижня, як нові факти знову примусили звернутися до цієї теми. Тим паче, що Україна одержала офіційне запрошення на лондонську конференцію і ця проблема викликає жвавий інтерес у нашій країні.

Отож, спочатку про останній скандал. За повідомленнями авторитетного американського журналу «Ю. С. ньюс енд уорлд ріпорт», влада Швеції та Ватикану виявляє спротив виходу чергової доповіді держдепартаменту США і вимагають або цілком виключити з нього, або хоча б звести до мінімуму згадки про те, яку роль відіграли ці країни в таємному використанні військової здобичі «третього рейху». Що ж так схвилювало добропорядні європейські держави?

Виявляється, у документі, складеному під керівництвом заступника держсекретаря Стюарта Ейзенстата, є висновок про те, що саме через Ватикан та Швецію йшло багато каналів, з допомогою яких награбоване надбання використовували для оплати післявоєнної втечі вцілілих нацистів та їхніх поплічників до Іспанії та Латинської Америки. Підстава для такого неприємного висновку — недавно розсекречені в США архівні документи.

«Мені ще жодного разу не доводилося бачити, щоб Ватикан вів дипломатичні двобої з такою запеклістю», — заявив в інтерв'ю американському виданню один з ветеранів дипломатичної служби США. За його словами, на адресу папської держави в доповіді висувається, зокрема, звинувачення в масованій підтримці хорватських фашистів — усташів.

Схоже, нова доповідь стане не менш сенсаційною, ніж попередня, яка дуже сильно зачепила інтереси Швейцарії. Чого вартий дипломатичний скандал, що спалахнув минулої зими! Тоді посол Швейцарії у Вашингтоні Карло Ягметті змушений був подати у відставку після того, як у пресу потрапили витяги з однієї його дипломатичної депеші: у ній він викладав стратегію протидії єврейським організаціям, що домагаються повернення банківських внесків жертвам нацизму.

У Посольстві Швейцарії в Україні на запитання щодо теми нацистського золота відповідають без ентузіазму. І таку позицію можна зрозуміти. Адже за короткий час до одної купи було «звалено» все: і єврейське золото, і золото, що конфісковане у в'язнів концтаборів і є в банках багатьох європейських країн: і неактивні рахунки євреїв і неєвреїв у швейцарських банках. При цьому виключну увагу до всіх проблем фашистських «кубушок» у Швейцарії та інших країнах в американській пресі, уряді та конгресі США підтримують в основному за рахунок безупинної лобістської діяльності єврейських громадських організацій.

— Як можна зараз, через 50 років, висувати звинувачення країні, яка, скуповуючи так зване брудне золото, начебто підтримувала фашистський режим? У цьому мають розбиратися не дипломати, а історики, — вважає радник Посольства Швейцарії в Україні Штефан Шпек. — Все надто складно і вимагає серйозного розгляду. Зараз створено комісію, яка дасть об'єктивні відповіді на всі гострі питання. У лютому цього року три найбільші банки Швейцарії — Кредит Суісс, Свис Бенк Корпорейшн та ЮБС — утворили спеціальний фонд допомоги жертвам нацистського Холокосту, надавши йому 100 мільйонів швейцарських франків. А завдяки підтримці інших швейцарських банків, промисловості Швейцарії та зобов'язанню Національного банку Швейцарії, кошти фонду збільшилися до 280 мільйонів швейцарських франків. Є ще й ідея створення фонду солідарності, який міг би фінансуватися за рахунок золота, що зберігається у швейцарських банках.

Але якщо фонд солідарності — це проект, то фонд допомоги жертвам нацистів реально діє і його первісні доходи на цей момент розподіляються серед осіб, котрі пережили нацистський Холокост у Східній Європі і, як жертви Холокосту, також постраждали за комуністичних режимів після війни.

Насамкінець пан Шпек обіцяв дати докладнішу інформацію про цей фонд, про швейцарське золото й гамір, вчинений навколо нього. А публікацію американської доповіді плановано на кінець місяця. Подивимося, чим відгукнуться на неї Швеція та Ватикан.

Навіть якщо народ скаже «ні»...

ПОПРИ виниклі юридичні казуси, уряд Угорщини не сумнівається, що референдум з проблеми приєднання країни до НАТО таки відбудеться в оголошений раніше термін — 16 листопада. Для оптимізму в кабінету Дюли Хорна є вагомі підстави.

Після того, як конституційний суд 13 жовтня скасував рішення уряду, парламенту і президента про проведення всенародного голосування з питань входження Угорщини до військово-політичного блоку і можливості продажу орних земель, у країні склалася напружена політична ситуація, що загрожувала перерости в серйозну внутріполітичну кризу, повідомляє ІТАР-ТАКС.

З одного боку, всі парламентські партії клялись у вірності ідеї входження Будапешта до НАТО, з другого — всі вони водночас розв'язували й інше, не менш важливе для них завдання: в якнайкращому світлі з'явитися перед виборцями за рік до нових парламентських виборів. Каменем спотикання стало не питання про НАТО, а проблема придбання орних земель іноземцями. Точніше, йшлося про серйозні розбіжності між «урядовим» і «опозиційним» формулюваннями питань про землю, що їх виносили на референдум.

Опозиція зібрала близько 300 тис. підписів за проведення референдуму про землю за своїм сценарієм. А урядова коаліція, яка мала абсолютну більшість голосів у Держзборах, м'яко кажучи, умисне затягнула перевірку достовірності зібраних опозицією підписів і встигла винести свої питання про землю на майбутній референдум. Власне, саме це й стало підставою для конституційного суду оголосити референдум 16 листопада таким, що не відповідає основному законові країни. Між парламентськими партіями почався торг, що супроводжувався взаємними звинуваченнями.

Уряд Хорна цілком несподівано для себе потрапив у складну ситуацію. З одного боку, ні для кого в Угорщині не секрет, що кабінет узяв на себе певні зобов'язання перед керівництвом НАТО. Це підтверджується і тим, що в період нинішніх парламентських дискусій прем'єр-міністр був змушений порозумітися з генеральним секретарем НАТО Хав'єром Соланою і запевнити його у незмінності курсу уряду на приєднання до блоку. Підкинули дровець у вогонь і недвозначні натяки з-за океану, «озвучені» прибулим до Угорщини впливовим американським конгресменом Томом Лантошем. Він саркастично нагадав угорському керівництву, як «швидко вистрибнула з претендентів на членство в альянсі сусідня Словаччина». За словами Лантоша, «у Вашингтоні просто не розуміють, що то за «мишачу метушню» влаштовано в Будапешті з приводу референдуму».

До сказаного залишається додати, що коли навіть угорський народ скаже «ні» НАТО, в уряду Хорна залишаються в руках законні способи «введення» Угорщини до воєнно-політичного блоку після можливого провалу референдуму.

З усього світу

Він бачить страшні сни

Відомий голлівудський актор Патрік Суейзі, перенісши кілька місяців тому важку травму, поновив участь у зйомках нової стрічки «Листи від убивці». Це добра новина як для шанувальників кінозірки, так і для творців картини, яким вимушена затримка вже стала в непередбачувані додаткові мільйони доларів.

У травні під час зйомок одного з епізодів Суейзі, скинутий конем на повному скаку, врізався в дуб. Підсумок — перелом обох ніг, хоча могло бути й гірше. Патрік переконаний, що вижити йому допомогли багатолітні заняття танцями і гімнастикою. Нині улюбленець публіки пересувається вже без тростини. «Тепер у мене найбільш захоплюючий період життя, тому що я живий, — визнає він. — Проте мене весь час мучать кошмари. У цих мареннях я гину».

А ще недавно Патрік Суейзі пережив дуже бентежний момент. На голлівудській алеї Слави з'явилася його зірка. Ця подія пов'язана з повторним виходом у світ фільму «Брудні танці», який і приніс акторові популярність, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Незамінні агенти КДБ

У голлівудських режисерів, які знімають «шпигунські» фільми, — криза жанру. Бракує «образу ворога».

Сексуальних маніяків, безжальних убивць і навіть популярних російських мафіозі аж ніяк не можна порівняти на екрані з агентами КДБ — ідеальними супротивниками американських позитивних героїв.

Якщо справи підуть так і надалі, то незабаром Голлівуду доведеться зробити антигероями своїх картин фотографів—папараці, пише газета «Нью-Йорк таймс». Або ж, як практикують нині, знімати фільми про недавню історію — радянські часи, коли агенти КДБ протистояли американським «колегам».

Ще не пізно

Про бажання мати дитину заявила 44-річна дружина президента Чехії Дагмар Гавелова.

В інтерв'ю празькому журналові «Днес плюс ТБ» вона вперше офіційно повідомила про плани президентської пари в недалекому майбутньому мати нащадка. Раніше перша леді республіки утримувалась од відповідей на запитання журналістів з цього приводу. Вацлав Гавел, якому в жовтні виповнився 61 рік, не має дітей від першого шлюбу. Вдруге він одружився вісім місяців тому.

Віктор ХОМЕНКО, «Голос України»

ВІЧНИЙ ЗМІЙ ЧОРНОМОРСЬКИХ ГЛИБИН

Хто відпочивав у Криму, та ще поблизу Карадагу, той, очевидно, не раз чув про велетенського змія у цих краях. Чимало древніх легенд і сучасних імовірних та неймовірних розповідей про страховисько наслухався й автор цих рядків. Проте, поринаючи з друзями-аквалангістами під прибережні скелі, змія так і не уздрів. І все-таки...

Почнемо з авторитетів.

Морезнавець академік Євген ШНЮКОВ, науковець Петро СЕМЕНЬКОВ — директор Карадагського заповідника, розповідають, що у перший тиждень грудня 1990 року риболовецька бригада Карадагської станції Інституту біології південних морів, поставивши сіті на глибину 50 метрів, відловлювала скатів. Опівдні, вибираючи неводи, виявили обриви і заплутаного хвостом дельфіна — чорноморську афаліну, вбиту дуже дивно. Живіт виїдено з ребрами одним укусом до самого хребта. На дузі викусу і на сплющеній голові зафіксувалися симетричні з обох боків сліди зубів шириною 40 сантиметрів. Дуга укусу була майже метровою. На поранення гвинтом корабля не схоже зовсім.

Найбуваліші рибалки запанікували. Негайно обрізали сіті з покаліченим дельфіном. На повній швидкості повернули на причал під тінь Генуезької фортеці, де вже визволили свою морську душу оповідями друзям-рибалкам про те, що сталося.

Навесні вже інші моремани привезли другого дельфіна —півтораметрову азовку... з такими самими травмами, виловлену зовсім поруч від місця першої драматичної знахідки. Доки вчені (хотілося пітерських авторитетів) збиралися, холодильник, у якому зберігався покусаний дельфін, після аварії на лініях струму розморозився. Зіпсовані залишки дельфінів викинули в море.

Мій товариш письменник Валерій МИТРОХІН, котрий знає поіменно керченських рибалок, днями показав листа від брата: «Оце перед заморозками, коли переганяв увечері отару з Чауди на Карангат, бачив зміюку своїми очима. Вона лежала, повернута писком, схожим на конячу голову, до сонця, на плоскому камінні біля урвища. Здалася мені на якийсь час товстенним канатом, скрученим у бухту, якби не вивищена над цим плетивом жахлива, плоска, більша конячої, голова, з постійно виприскуючим язиком... Потвора грілася на осінньому сонці. Вівці завмерли, я — закам'янів. Вистрілив, коли вже побачив, як, пружно звиваючись, та почвара стрімко досягає берега. Подолавши страх, як після гіпнозу, вже перед присмерком, розгледів, ідучи маршрутом поповзу до моря цієї істоти, на каменях рясні, захололі краплі крові»...

Найбільше спогадів про непізнаного релікта пов'язано все ж із Карадагом. Тут зафіксовано найстаршу кримсько-татарську легенду, яка засвідчує: «В селі Отузі побіля Чорної гори (Карадагу), у місцині Юланчак («Зміїне гніздо»), вічно жили величезні змії».

Записано у старовинних книгах і таке: «Яничари, виписані ханом зі Стамбула, вбили величезну зміюку, яка спершу їм здалася копицею сіна. Коли вона тікала від них, то вигиналася десятьма звивистими колінами. Змієнята її встигли досягти води»...

Зауважте, це свідчення 1774 року, перед укладанням Кайнаджирського миру. Після цього майже усі факти реального буття півострова вигладжувались у петербурзьких секретних департаментах тодішньою цензурою, не схильною до інородців.

Проте найвірогідніші — сучасні свідчення, окрім дивних оповідей моряків, докерів та різного прибережного люду за чаркою вина біля мангалу з мідіями.

Володимир БЕЛЬСЬКИЙ, працівник Феодосійської міськради:

—У серпні 1992 року в бухті на східному узбережжі мису Кіїк-Атлама відплив метрів на 50 від берега. Раптом, виринувши, побачив на такій же дистанції величезну, як здалося тоді, півметрову голову змії на тонкій шиї. Звір повернувся у мій бік. Неймовірними зусиллями кулею вилетів на берег. Тікав через каміння. Відсапуючись, знову побачив голову чудовиська побіля того місця, з якого рятувався. Це потрясіння досі виходить моторошними снами. Перед цим випадком, на тому самому місці, від розриву серця загинув майстер спорту — молодий, міцний військовий, котрий тут тренувався впродовж багатьох років.

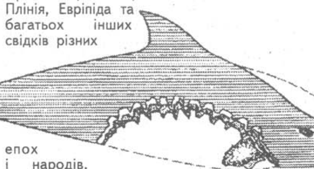
Олександр ОВЧИННИКОВ, кореспондент газети «Судакський вісник»:

—Бачив змієподібну істоту з двадцятиметрової висоти мису Французенка. І те, як від неї тікали врозтіч дельфіни. У тридцяті роки тут підібрали татарина, котрому вдалось утекти від змія. Його паралізувало, через місяць він помер.

Володимир КОСТЮКОВ, інспектор рибнагляду:

—Знайомий чабан, котрому вірю, як собі, розповів, що недавно бачив біля мису Сахар змія з величезною, схожою на конячу, головою. Тулуб його був завтовшки з електричний стовп.

... Позбавляю вашу увагу від десятків свідчень «очевидців», які спіткалися не з морським, а з зеленим змієм. Хоча навіть вони пам'ятають, що древній мармуровий Лаокоон з дітьми досі борсається у тісних обіймах гадюки. Інтелігентні співбесідники на цю тему цитують спогади про морського змія у працях Арістотеля, Сенеки, Плінія, Евріпіда та багатьох інших свідків різних епох і народів.

Говорять і про ікони. Найстаріші з них «Диво про Змія» датуються IX — XII століттями. На них зображено Георгія Побідоносця, котрий повергає змія чи дракона. Святий Георгій, юнак з Кападокії (Никодимії), — воїн, котрий беззастережно прийняв християнство, з'явився біля язичницького міста поблизу Лівії чи Скіфії, — тепер уже важко сказати... Змія Георгій переміг, врятувавши, як свідчать стародавні книги, доньку правителя. Після цього (чим не казка?) всі люди цих країв прийняли християнство.

А науковці мені розповідали, що у Середземномор'ї у ті часи, коли людності було набагато менше, наскільки й більше реліктових істот, — на парсунах та іконах настійливо малювали змієборців. Зображення ці — або змія, або дракона — схожі з видами тварин, яких сучасні вчені називають плезіозаврами.

До речі, саме під Карадагом, у Волошинських місцях —Кімерії, в районі мису Айя, не так давно фахівці знайшли величезне закам'яніле яйце вагою 12 кілограмів, у розколі якого була зміїна голова з гребенем. Поруч відшукали й залишки скелету хвоста лускопанцирної структури. Нині ці знахідки в Херсонеському музеї.

Ось іще три авторитетні свідчення.

Марія ВОЛОШИНА: «У 1921 році в місцевій феодосійській газеті надрукували замітку про те, що в районі гори Карадаг з'явився «огромный гад». Зловити його направили роту червоноармійців. Чим це закінчилося, не відомо. Надіслали вирізку «про гада» Михайлу Булгакову. Вона лягла в основу повісті «Рокові яйця».

Письменник Всеволод ІВАНОВ: «У травні 1952 року я пішов з Коктебеля на Карадаг, у Сердолікову бухту, пошукати нових камінців для колекції. Якраз посеред бухти, метрів за 50 від берега, помітив великий, метрів 10 — 12 в околі, камінь, зарослий бурими водоростями. Багато разів бував у цій бухті, а цього каменя не пам'ятаю. Побачив, що «камінь» помітно ухиляється праворуч. Значить, це великий клубок водоростей?

Попалюючи люльку, став спостерігати за клубком. Він почав втрачати округлу форму, видовжуватись.

А потім... Потім «клубок» розгорнувся. Витягся. І рушив проти течії. Ця істота хвилеподібними рухами пливла до лівого боку бухти. Дивище було надто великим, метрів 25 — 30, а товщиною — зі столішницю письмового столу, якщо її розвернути боком. «Воно» знаходилося під водою на півметра-метр, як здалось мені, було плоским. Раптом ця істота підняла над водою голову, яка у розмір розмаху рук була схожа на зміїну. Очей я, як і досі, не бачив, з чого зробив висновок, що вони малі. Потримавши хвилини дві голову над водою — з неї стікали великі краплини води, — чудовисько різко повернулось, опустило голову у воду і швидко поплило за скелі, які замикали Сердолікову бухту».

Відомий кримознавець В. КОНДАРАКІ: «У 1828 році євпаторійський ісправник прислав у Сімферополь депешу про появу в його повіті змії з величезною заячою головою і гребенем, схожим на гриву. Вона висмоктувала кров з овець».

... Хоч би як там було, але вчені-антики твердять, що міфічне царство тіней було на Керченському півострові — місці найдавніших згадок про змія морських глибин. Тут, у зоні тектонічних розломів Понту Евксінського, де досі нуртують грязеві вулкани і науковцям завдає клопоту підвищена тектоніка, люди ще вірять у древні дива. Найперші згадки про змія — звідси. Вчені вважають, що настав час усі численні розрізнені факти «про змія» скласти в цільну наукову картину.

Співробітники знаного у всьому світі заказника Карадаг, котрі чи не щодня відсилають дані про пульсацію унікального об'єкта юрського періоду в найсолідніші наукові інститути світу, та стан води, яку міжнародні організації досі вважають еталонною, —ще й про випадки зустрічей зі змієм інформують. Вчені проводять пряму аналогію між ним і таємницею лохнеського дива — Нессі.

Європейські фахівці настійно запитують: чи може Національна академія наук України перетворити заказник Карадаг на еколого-біологічний науковий центр міжнародного рівня? Як вважають у світі (ще й спонсорство обіцяють), він має стати науково-експедиційною базою для численних невивчених таємниць природи і непізнаних явищ. Цікаво, врешті, знати: так є змій чи нема?

Вірогідність його присутності у цих водах за непрямими доказами простежується з найдавніших часів до наших днів. Це, погодьтеся, хоча й не науковий, а таки аргумент. Беззаперечно й те, що ареал його появи звузився останнім часом до берегів Карадагу.

Чим більше фактів, тим більше сумнівів. Тож пора, нарешті, замість численних аматорських, організувати професійну експедицію, аби досконало вивчити віками зібрані свідчення й факти. Ентузіасти з підводними апаратами й акустичними приладами є не тільки в Криму...

На фото і малюнку: місце, де, за розповідями, з'являвся змій; потерпілий дельфін.

Крим.

Сергій ПАВЛЕНКО,
«Голос України»

Божий дар — коли для всіх

Вихвостів став відомий у світі завдяки повісті «Фата моргана» М. Коцюбинського. Саме тут розгорталось події, які лягли в основу відомого твору. Сьогодні конкуренцію минулій літературній славі села робить на сусідньому хуторі Горбаха бабка Настя (Настя Григорівна Кондратенко), «яка спини ладить». Щодня до неї на «рентген» з Чернігова, Гомеля, Києва, Санкт-Петербурга та інших усюд їде з надією вилікуватися хворий люд.

Цей божий дар цілителька пояснила так:

— Я нічого про нього не знала до 20 років. Моя ж бабка Марія Данилівна Титарчук вправляла людям кістки. У неї було семеро дітей. Але нікому її хист не передався. А глянула на мої руки, провела пальцями по них і сказала, що я теж можу людям поміч давати.

— Щось на долонях «написано»?

— Ну, як вам сказати... Це якесь чуття в руках. Воно б'є, як струмом.

— Пальці «бачать» перелом, вивих?

— Я його відчуваю. Не знаю, звідкіля це в мене, але пальцями відчуваю, що ось тут вийшов диск, там вивих...

— І рентгену не треба?

— Люди спочатку до мене ідуть. Це ж до райцентру скільки кілометрів? А я зразу оприділю — якщо перелом, то їдь у лікарню. А як вивих, то вправлю кістки. Мене покійна бабуся навчила це робити.

— Багато людей їде?

— Багато... Радіація кісточки роз'їдає. Ось вони й крихкі стають. Диски виходять. А диск вийшов — нерви, судини затискує, голова болить, руки, ноги віднімає. Жінка таблетки ковтає, трохи відпустить, а далі — те саме. А диск вправиш — і людина здорова. Потрібно тільки після приїзду до мене три дні на дошках лежати, щоб кісточки закріпилися, на місце стали.

— І сердечний біль від цього буває?

— А як ви думали? У людей часто один-два диски порушені, і від них чоловіку або жінці горе. Всякі хвороби бувають.

Був присутній, як бабка Настя вправляла диски хлопцю-здорованю, який ледве переступив поріг хати. Водила, надавлювала руками по хребту і тут почув: хрусь-хрусь.

— Оце четвертий диск став на місце, — коментує. — І ще один...

Розказує:

— Як людей з десять прийму, руки вже болять. Корову важко доїти. Я ж 33 роки на фермі відробила, скільки молока видоїла.

— Це ви вже на пенсії стали лікуванням займатися?

— Та я людям своїм помагала, як прийдеться. Але не дуже. Знаєте, тоді строго було. У сільраду мене викликали, попереджали, щоб, мовляв, не займалася не своїм ділом. Є лікарня, і хай туди всі йдуть. А тоді, як почалася перестройка, то про мене в газету написав лікар Костянтин Анатолійович Сокор і вже тоді я перестала боятися. Ідуть люди, ну, що можу, те й роблю.

У Насті Григорівни четверо дітей, семеро внуків, четверо правнучат. Її дар, дізнаюсь, передався лише дочці Валі та сину Петру. Вони, міські жителі, поки що допомагають лише своїм знайомим та близьким.

... У бабки Насті — час золотий. Люди їдуть без попередження, а роботу сільську потрібно робить. Чутно, як загуркотіла-зупинилась поблизу подвір'я машина. Запитують хлопців-внучат:

— Це не тут бабка, що править кості, живе?

— Тут...

Городнянський район
Чернігівської області.

Україна чекає реваншу!

Минуло понад два тижні з того часу, як наша збірна з футболу поступилася в Загребі в першому матчі «плей-оф» за путівку на фінал чемпіонату світу-98 хорватам — 0:2. Як реагували на невдачу люди, причетні до справи безпосередньо?

Йожеф Сабо:

— Це був найгірший матч нашої команди у відбірковому циклі. Для мене це — катастрофа. Парадоксально, але хорвати забили не голи, які мали забивати, а ті, які ми їм «подарували» внаслідок грубих помилок. А їх вистачило б на п'ять матчів. Утім, у Києві такий рахунок уже не повториться.

— А чи здатна збірна України виграти в Києві у хорватської 3:0?

— Нас і 2:0 задовольнить...

Либонь, мав на увазі додатковий час і післяматчеві пенальті, якщо буде потрібно. Що й казати, у таких баталіях набагато вигідніше першу зустріч проводити в гостях...

Олександр Шовковський:

— Це не хорвати виграли, а ми програли. З такою грою у Франції немає чого робити. Чи був це епізод, чи явище — покаже матч-відповідь.

Сергій Ребров:

— Цього року ми вже показали, як можемо грати. Віддамо в Києві всі сили і за підтримки рідних уболівальників покажемо все, на що здатні.

— Сергію, тебе постійно жорстко опікало кілька суперників. А одного разу...

— Тоді мене на очах у судді збили з ніг у штрафному майданчику. Але французький рефері виявив кричущу упередженість. Щодо гри наших суперників загалом, то вони готувалися до неї особливо. Тренери добре вивчили нашу гру. Особливо наш поєдинок з «Барселоною». Хорвати вміло пресингували, перекривали коридори, якими ми збиралися пробиватися до їхніх воріт. Гадаю, наш пресинг у Києві буде потужніший. На поле вийде Андрій Шевченко, з яким мені дітя особливо зручно. Отож, про Загреб треба якнайшвидше забути. Ховати нас ще зарано. А бідкатися з приводу втоми після гри з «Барсою», як на мене, не слід. У такому режимі нам доведеться грати до 10 грудня.

Леонід Буряк:

— Повернуться до складу: Шевченко, Калитвинцев і Лужний. Їх поява обов'язково посилить колектив, його боєздатність. Наша збірна перед повторним матчем матиме десять днів на спеціальну підготовку.

Що ж, час минув, і сьогодні о 19.00 на НСК «Олімпійський» відбудеться матч-реванш. До нього готувалися: воротарі — Шовковський («Динамо»), Близнюк («Дніпро»); захисники — Ващук, Лужний, Головко, Бежанар, Дмитрулін («Динамо»), Старостяк («Шахтар»), Скрипник («Вердер», Німеччина); півзахисники — Попов («Зеніт», Росія), Калитвинцев, Гусин, Михайленко, Косовський («Динамо»), Кривенцов («Шахтар»); нападаючі — Шевченко, Ребров («Динамо»).

І хорвати в бойовому складі вчора прилетіли до Києва. Воротарі — Ладич («Кроація»), Габрич («Гайдук»), Мрмич («Бешікташ», Туреччина); захисники — Ярні («Бетис», Іспанія), Йеркан («Рапід», Австрія), Горан Юрич, Кржнар («Кроація»), Тудор («Гайдук»); півзахисники — Бобан («Мілан», Італія), Просинечкі, Юрчич («Кроація»), Асанович («Дербі Каунті»), Ковач («Байєр», Німеччина), Іван Юрич («Севілья», Іспанія), Сольдо («Штутгарт», Німеччина); нападаючі — Бокшич («Лаціо», Італія), Шукер («Реал», Іспанія, Мадрид), Влаович («Валенсія», Іспанія), Цвітанович («Кроація»).

Учора ввечері гості під керівництвом Мирослава Блажевича працювали на полі «Олімпійського». Отже, шановні уболівальники, настав ваш час. Підтримка трибун, як ніколи, потрібна сьогодні збірній України! Ласкаво запрошуємо на стадіон!

В. Б.

На знімку: грає українська збірна, з м'ячем Сергій Ребров.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, Юрій ВЕНГЕРЕШ і Олег МАРКЕВИЧ (фото), «Голос України»

У його снах і досі — київське «Динамо»

З блискучим в недавньому минулому футболістом, захисником київського «Динамо» і збірної країни, багаторазовим чемпіоном і володарем Кубка СРСР, лауреатом турніру європейського Кубка кубків-86, бронзовим призером Московської олімпіади, елегантним, струнким і дуже симпатичним Сергієм Балтачею одного разу зустрілися на турнірі ... тенісисток.

—Що привело вас сюди? Самі граєте чи щось інше? — запитав Сергія.

—І те й інше. Люблю сам пограти, коли є вільна хвилина. Але головна мета, можна сказати, пов'язана зі справами сімейними. Донька робить серйозні кроки в цьому виді спорту. Тому стараюся за найменшої можливості відвідувати жіночі турніри і в Україні, і за кордоном, вивчати різні школи, зіставляти стилі гри. Уся інформація, сподіваюся, прислужиться моїй дівчинці.

—Скільки їй років?

—Оленці — чотирнадцять, і три з них вона працює з професіональним тренером. А ракетку в руки взяла у сім років. До речі, спеціальною фізичною підготовкою доньки займаюся я. Часто супроводжую її на турніри.

—Отже, застосовуєте систему Лобановського у підготовці власної доньки?

—Так (сміється).

—А починала вона ще в Україні?

—Ні. Вже в Англії. Туди ми приїхали, коли їй було чотири з половиною рочки.

—І які успіхи в неї на корті?

—Оце нещодавно виграла чемпіонат Великобританії у своїй віковій групі. Виступає на багатьох турнірах і перебуває в еліті.

—За Великобританію?

—Так. Тимчасово. Хоча ми з дружиною Ольгою і сином Сергієм — громадяни України. І донька також, коли прийде час, отримає український паспорт. Інакше і бути не може.

—До речі, а як справи у Сергія Сергійовича Балтачі? У пресі була інформація, що хлопець дуже талановитий і може батька перевершити на футбольному полі...

—Влітку нинішнього року він став дорослим, бо перейшов вісімнадцятирічний рубіж. Коли я був головним тренером клубу «Калідоніє тісел» у Шотландії, то Сергійко тренувався в мене. Але він має успіхи не тільки у футболі. На «відмінно» закінчив рік навчання в коледжі. І тепер він, мов на роздоріжжі, треба ще чотири роки навчатися в університеті на якісніпому рівні. І припиняти цей вишкіл не можна. Після цього матиме вищу університетську освіту. Але, схоже, мій хлопчик більше тягнеться до футболу. Професіональних контрактів він поки що не підписував. І поспішати тут не варто. Шотландський, англійський, взагалі британський футбол потребує дуже високих фізичних кондицій. Нехай наберється сил. Кидати його в те бойовисько зарано. Нині він тренується і виступає в любительському клубі міста Берс, де ми мешкаємо в Шотландії. Я кажу не як людина, засліплена батьківською любов'ю, а футболіст, тренер: у Сергія є здібності, щоб стати справжнім майстром. Якщо порівнювати його і мене вісімнадцятирічного, то перевага за сином. У нього є багато від мене і дружини. До речі, моя Оленька — майстер спорту міжнародного класу з легкої атлетики, п'ятиборка, була членом збірної країни і кандидатом на участь в Олімпіаді-80. Але не судилося стартувати. Народився Сергійко. І довелося їхати мені самому.

—І де він гратиме: в Англії, Шотландії, Україні?

—Якщо мова про виступи на клубному рівні, то обирати місце йому. То професіональний футбол. І нічого не вдієш. Але з другого боку, усі члени моєї родини — насамперед свідомі українці. У зв'язку з цим розповім про такий епізод. Цього року на чемпіонаті світу з тенісу серед юнаків виступала й моя Оленка. Зателефонував до неї і запитав, як справи, як враження? «Все чудово, — відповіла. — Свято відкриття було яскраве. Але мені було трохи сумно, бо несла на параді британський, а не український прапор». Я її заспокоїв, пояснив, що все це тимчасово.

Теніс — дуже дорогий вид спорту. А за її участь у змаганнях певну частину грошей платить Федерація тенісу Британії. Прийде час, і вона буде у збірній України. А поки що на всіх турнірах у вільний час донька намагається бути разом з українськими тенісистками, спілкується з ними, дружить, почувається своєю в їхньому оточенні.

—А де вона навчається?

—Постійні поїздки не дозволяють їй відвідувати якийсь заклад. Оце тільки тепер вона повернулася з місячної подорожі до Бразилії та Чилі, де змагалася на тамтешніх кортах. Але британські закони стосовно освіти дуже суворі. Батьків, діти яких не відвідують школи, садять до в'язниці. Нам пішли назустріч: Оленка навчається з домашніми вчителями. Потім складатиме іспити.

—Сергію, скажіть відверто, що відчували б, якби на фінальному турнірі чемпіонату світу в майбутньому, під час оголошення складу збірної України прозвучало б прізвище Балтача?

—Мабуть, велике щастя, гордість за сина заповнили б мою душу. Мені, на жаль, з відомих історичних причин не пощастило грати за свою національну команду. Хоча на тому самому чемпіонаті Європи-88 срібним призером стала збірна Союзу, складена здебільшого з представників українських клубів і очолювана Валерієм Лобановським.

—Я зрозумів, що ви більшість часу мешкаєте в Шотландії...

—Так. У мене там дім, власний бізнес. Разом із британськими і українськими партнерами працюємо у бізнесі нерухомості.

—Купуєте і продаєте?

—Ні. Це юридична фірма. Є нотаріус, адвокат. Допомагаємо укладати угоди, оформляємо документи. А ще займаємося брокерством. Робимо інвестиції в економіку України.

—Тепер ви, як бачимо, заробляючи собі на хліб, намагаєтеся допомогти Батьківщині, займаючись бізнесом. Але відомо, що і в футболі робили такі спроби: торік працювали одним із тренерів київського клубу ЦСКА. Чому так швидко залишили цей колектив?

—Пояснюється все просто. Справи в армійському клубі були кепські. Він через фінансову нестабільність почав розвалюватися. Його залишив тодішній президент Дмитро Злобенко, який запросив мене на роботу. А в мене сім'я. Треба було її годувати. От і пішов.

—Але ж і компанія тоді у вас дібралася чудова: ви, Чанов, Фоменко, а Литовченко ще грав...

—Командочка тоді, справді, була непогана. Могла створити конкуренцію київському «Динамо». Але, як кажуть, не судилося.

—А за матчами київського «Динамо» стежите?

—Авжеж. Радію за нього. Планую під'їхати 10 грудня до Ньюкасла і повболівати за динамівців на матчі Ліги чемпіонів.

—А чи не бачите у снах, коли перебуваєте у Шотландії, піщані береги Азовського моря, його теплу синю хвилю і яскраве сонечко рідного дому?

—Моя мама і брат вже давно мешкають у Києві. Але дитинство сниться. Маріуполь. І море Азовське, його неповторні п'янкі пахощі... А стосовно снів, то мені, якщо відверто, сниться, що граю за київське «Динамо». Тому, коли Григорій Михайлович Суркіс запросив мене взяти участь у матчі зірок «Динамо» (Київ) і «Спартак» (Москва), бігав по полю і, здавалося, що те свято —сон. Повний стотисячник, Валерій Васильович хитається на лаві запасних. І ми знову б'ємо «Спартак». На щастя, то був не сон, а реальність. Від радості хотілося плакати. Тому ще раз, користуючись нагодою, хочу подякувати Григорію Суркісу за радість, подаровану нам, спартаківцям і тисячам людей. Без нього свята не відбулося б. Цього ніколи не забудемо, скільки житимемо...

На знімку: Сергій Балтача; разом із сином отак колись садили дерева на динамівській базі.

Жарт номера

● Кінопроба.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Жити все веселіше

—А що, Кирюшо, народ ще не тютю? — поцікавився якось король.

—Ні, Ваша Величносте, народ живе і процвітає, щоб він скапустився! — роз'яснив ситуацію головний радник Кирило Степанович Безголовченко. — І взагалі, якби народ вже гигнувся, то за рахунок чого ми поповнювали б Ваші валютні рахунки в інших королівствах?!

—Логічно! Ну а харчуватися йому є чим? —продовжував король проявляти батьківську любов до народу.

—А то як! Та Ви, Ваша Величносте, вигляньте у вікно, бачите — королівське сміттєзвалище переповнене. Найкращих представників народу ми інколи пускаємо сюди поласувати, весь інший люд годується із звичайних сміттєзвалищ, а там — чого тільки нема!

—Та ти що? — здивувався монарх. — Тоді повеліваю урізати пайку, щоб він ще, не дай Боже, не сказився з жиру!

—Абсолютно правильно, Ваша Величносте! —погодився головний радник.

—Житлове будівництво у моєму королівстві ведеться?

—З велетенським розмахом! Вже навіть з'явилися порожні хоромини, але люди через свою скнарість не бажають у них жити — мешкають у халупах.

—Раз так, житлове будівництво скоротити! —прийняв єдино правильне рішення король.

—Слухаю й корюся! — головний радник нахилився до самої підлоги і палко поцілував королівську туфлю.

—Податками купців не задушили?

—Ага, їх задушиш, вони самі кого хочеш задушать! Знахабніли ці купці до неможливого! Мало того, що вже перейшли на триразове харчування, так ще й по булочці між сніданком і обідом намагаються з'їсти!

—Як?! — позеленів від злості король. — Наказую: вдосконалити податкову політику!

—Бу'зроблено! — ласкаво посміхнувся головний радник.

—І взагалі, попустили ми віжки внутрішньої політики, того й гляди народ почне виявляти незадоволення — всілякі пікети влаштовувати чи ще щось... Коротше, так, Кирюшо, твори, що хочеш, але щоб народ почав жити ще краще!

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

Злободенні поради

● Бережімо лелек та вирощуймо капусту: діти — наше майбутнє.

● Мовчуни майже ніколи не помиляються: отож, не зайве прислухатися пильніше до них.

● Можна й на начальників котити бочку, якщо вона... з медом.

● Ідучи в ногу з часом, варто пересвідчитися, чи він, бува, не минулий.

● Перемиваючи кісточки комусь, слід подбати про власну гігієну.

● Хто не може взяти себе в руки, того слід брати за комір.

● Негоже гризти голову тому, в кого сидите на шиї.

● Іноді є що сказати, та варто подумати, чи є сенс говорити.

● Якщо хтось пішов туди, де важче, то треба подумати, аби хоч комусь від цього стало легше.

● Пропонуючи руку допомоги потопаючому, варто подбати, аби вона не була слизькою.

Борис СЛЮСАР.

Світловодськ.

Каскова какафонія

Сидить шахта на майдані —
кожен грима каскою.
Мікрофони, гучномовці —
аж луна виляскує.

Сільський дядько став — міркує:
— Це, видать, оркестр,
бо є он і перша скрипка,
є тут і маестро.

Правда, музика, їй-Богу, —
хоч затуляй вуха.
А мо', це щось надмодерне
і хтось таки слуха?

Нахиливсь до диригента
і питає чемно:
— Ну що — кидають по гривні?
Чи ви так, даремно?

А той бере мегафон —
на публіку грає:
— Третій місяць сидимо,
а платні немає!

Дядько щиро дивується:
— А що ж ви хотіли —
щоб за цю кака... фонію
та ще й і платили?

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

ВУГІЛЛЯ Є, А ХОЛОДНО

Відвідувач уже втретє пробився до кабінету.

— Що там у вас? — невдоволено запитав той, що сидів за столом. — Знову про вугілля?

— Про нього, — проказав відвідувач, знявши кашкета.— Нема вугілля на складі. Холодно в домівках.

— Десять разів вам торочу: є вугілля!

— Нема.

Господар кабінету презирливо скривив губи, дістав з шухляди якісь папери.

— Ось тут чорним по білому написано: є.

Відвідувач твердив:

— Щойно був на складі. Нема.

— Читати вмієте? — господар кабінету тицьнув пальцем у папір.

Відвідувач по складах прочитав: «Ву-гі-лля є...»

— То що скажете?

Прохач замислився.

— Так теє ж... Насправді його нема. Зателефонуйте — переконаєтеся.

— От упертий! — почав сердитися господар кабінету.— Це головний завсклад? Здрастуйте. З управління телефонують. Тут цікавляться, чи є у нас вугілля на складі... Я не питаю, коли завозили. Так, ще раз повторіть, — він приставив слухавку до вуха відвідувача: — Прошу, шановний, самі послухайте... То що ви почули?

— «Вугілля є...» — кволо повторив здивований візитер. Потому струснув головою, ніби відганяв якусь мару.

Схопив кашкета і вистрибнув за двері. Повернувся години за дві. Притулився в кутку кабінету.

Той, що сидів за столом, полотнів.

— Ви знову про вугілля?

— Нема його. Холодно.

— От упертий! Вам же головний завсклад прочитав: є вугілля!

— Нема!

— Завсклад вам документ щойно, коли бігали, показав?

— Показав.

— Що там написано?

— Вугілля є. Але насправді його нема.

Господар кабінету поволі підвівся з крісла. Його тіпало. З хвилину дивився повз відвідувача на стіну, потім сів, переклав у теці якісь папери, для чогось вийняв з сейфа печатку, хукнув на неї і знову сховав.

— То що вам ще, уточнити у постачальників?

— Уточніть, — кволо кивнув прохач.

Господар кабінету набрав якийсь номер.

— Це головний постачальник? З управління телефонують. Тут цікавляться, у вас на складі вугілля... Я не питаю, коли востаннє завозили. Питаю, що у нас по документах? По документах, кажете, справно. Є! Прошу повторити... — він підніс трубку до вуха відвідувача:— Що ви там почули?

— «Вугілля є!» — оторопіло промимрив той.

— Ну, то кому вірите: усіляким чуткам чи серйозним документам?

Відвідувач тяжко зітхнув, натягнув кашкета і вкотре зник за дверима. Повернувся спітнілий. Господар кабінету завмер за столом.

— Що, знову?!

— Нема вугілля! Холодно!

— Це кому холодно? Вам?

— Ні, мені вже гаряче, упрів навіть.

— То що ж голову морочите? Вугілля по документах є! Може, ще до уряду зателефонувати?

— Ні, в уряд не треба.

Відвідувач згорбився, боком посунув з кабінету. Услід йому летіло:

— Що за народ пішов? З уряду йому документ показуй!..

Іван КИДРУК.

Рівне.

Буду судитися

— До якого суду краще звернутися: верховного, конституційного чи, може, зразу до міжнародного, того, що в Гаазі? — питає Максим Петрович.

— Що сталося? Нащо тобі найвищий суд? — дивуюся.

— Ти ще й питаєш? Права ж людини, і зокрема мої, грубо порушуються! А це, як відомо, категорія міжнародна. В усіх цивілізованих країнах влада має захищати ці права. А як у нас? Для чого, скажи на милість, мене майже цілу добу мучать однією і тією ж набридливою рекламою?

Включиш уранці радіо — хоч вуха затикай. Якась верескплива співачка під стукіт барабана горланить: «Коза тоне, коза тоне!!!» І так по кілька разів на день протягом двох років! Що вона цим рекламує — біс її знає. Коли та коза вже потоне або вилізе на берег, невідомо. Тільки скінчить вона, як мені зразу ж пропонують кабельну продукцію та чавунні радіатори. Навіщо вони мені? Далі закликають, щоб я за один день вилікувався від алкогольної і тютюнової залежності та позбавився зайвої ваги. Та не залежу я ні від алкоголю, ні від тютюну, і зайвої ваги не маю! Для чого мені запам'ятовувати номери телефонів тих цілителів у Черкасах, Києві та інших містах?

Включиш телевізор, а там... Пропонують чудодійні ліки, показуючи, як тяжко хвора людина проковтне пігулку, чи ложку мікстури, і одразу ж стає здоровою, як бик. Або дівчину, в якої болять ноги, а вона помаже їх якоюсь маззю і зразу ж танцює та підскакує. Жувальну гумку пхають мені до рота, яка ніби захищає мої зуби з ранку до вечора. А що в мене захищати, коли замість власних зубів протези? Пропонують рідину для чищення унітазів і якогось «Містера Мускула», який проводить цю операцію і працює замість мене. Бридко.

Усі без винятку часописи зайняті рекламою. Безкоштовну рекламну газету щотижня вкидають до поштових скриньок. А в тій газеті чого тільки нема! Пропонують купити роликові ковзани, шпалери, пральні машини, телевізори, кондиціонери, меблі десь аж із Нової Зеландії, цемент, аудіо-, відео- і побутову техніку, автомобілі, каву, пилососи та ще чортзна-що. Запрошують на курси бухгалтерів, в туристичні подорожі на Кіпр та в Тринідад і Тобаго. Медичну допомогу надає цілодобово якийсь добродій Борис. Та ще ціла купа всіляких товарів та послуг.

Уся ця реклама на дев'яносто відсотків подається чужою мовою, як зрозуміло так і такою, що сам дідько не розбере. Ми ж європейці! А нашою мовою — розділ, де друкуються приватні оголошення, в яких є і нововведення. Так, поруч з розділами «Міняю», «Куплю», «Продаю», «Пропоную послуги» є й одіозний — «Знайомства». А в ньому — «гарна дівчина сумує», «кращий відпочинок для елітних панів», «чарівні красуні запрошують», «дозвілля вдень і вночі» і т. д. і т. ін.

Дрібні рекламодавці, які не мають відповідних коштів для оплати реклами в засобах електронної чи друкованої інформації, всі можливі місця — на будинках, стовпах, зупинках міського транспорту —обклеїли своїми оголошеннями. Папірці зі своєю рекламою вкидають до поштових скриньок. А в них — ремонт і купівля квартир, ремонт холодильників і телевізорів, заміна кінескопів, реставрація ванн та багато іншого. Збожеволіти від усього цього можна!

Ніхто ж не питає, чи потрібно все те мені і чи є в мене для цього якісь гроші? Не хочу я ні слухати, ні бачити, ні читати всю ту дурницю. А вони лізуть зусібіч, жити не дають.

До якого ж все-таки високого суду звернутися, щоб ті права захистити? Адже я таки людина, чи як ви скажете?

Феодосій ЛУЗАН.

Київ.

Бузько на башті
(Із сучасних діалогів)

— Семене Івановичу!

— Га?

— Приїхали ось із санепідстанції.

— Ну?

— А в нас бузько на водонапірній башті гніздо влаштував.

— То й що?

— Вимагають його терміново ліквідувати. Антисанітарія, мовляв. Башта живить водою їдальню, школу, дитсадок. А на ній — бузько. Кажуть, що оштрафують...

— То скинь те гніздо!

— Семене Івановичу!

— Га?

— Та приїхали ось із інспекції екологічної безпеки району.

— То й що?

— Кажуть, якщо скинемо лелечине гніздо з башти, то за це заплатимо ого-го! Бо бузько — птах, котрого держава охороняє.

— То не руш того гнізда!

— А що ж робити? Бузько — на башті. Не зруйнуй гнізда — плати. Зруйнуй — плати ще більше.

— М-да. Ситуація. У нас підйомний кран працює?

— Начебто.

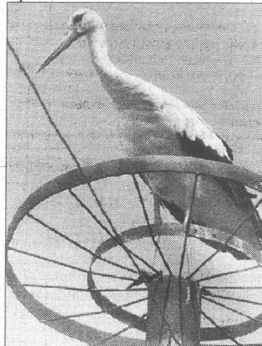
— Накажи кранівникові, щоб делікатно те гніздо зачепив і переніс.

— Куди?

— Та на мою хату! Може, тоді не чіплятимуться...

Петро ГРАБОВИЙ.

Хмельницька область.

Не відповідаємо

Комерційне підприємство
Притягли до суду.
А директор — упевнено:
— Платити не буду!
Ось вам назва офіційна —
Читайте реальності:
Підприємство обмежене
У відповідальності.
Ось печатка, ось підписи —
Все, що треба, маємо.
Ми — законно! — ні за що
Не відповідаємо.

Микола СЕНЧИЛО.

Луганськ.

Інформація про випуск цінних паперів відкритого акціонерного товариства «Українська інноваційно-фінансова компанія»

Фірмове найменування: відкрите акціонерне товариство «Українська інноваційно-фінансова компанія».

Предмет діяльності товариства — впровадження нових технологій та обладнання для виробництва товарів народного споживання, інвестиції в різні сфери економіки, надання різноманітних послуг у галузі економічного забезпечення господарської діяльності на території України та за її межами.

Цілі діяльності товариства — розвиток економічного співробітництва з юридичними та фізичними особами, отримання прибутку та задоволення економічних та соціальних інтересів акціонерів.

Дата проведення зборів засновників: 21 липня 1997 року.

Дата проведення установчих зборів: 5 березня 1998 року.

Передбачений статутний фонд 3200000 (три мільйони двісті тисяч) гривень.

Банківська установа: акціонерний банк «Ажіо», р/р 24467394, МФО 300175.

Дані про емісію цінних паперів:

Рішення про випуск цінних паперів було прийнято 21.07.97 р., протокол № 1а.

Обсяг емісії, що планується, — 3200000 (три мільйони двісті тисяч) гривень.

Фінансові кошти, отримані від розміщення акцій першої емісії, планується використати для вкладення в найменш ризиковані, перспективні напрями діяльності компанії: у виробництво засобів зв'язку та телекомунікацій — 1 200 000 (один мільйон двісті тисяч) гривень, у будівництво та експлуатацію автопортів — 2 000 000 (два мільйони) гривень.

Сума емісії складається з 32000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 (сто) гривень кожна серії А з номерами від 000001 до 032000. Кожна акція голосуюча, одна акція — один голос.

25 відсотків акцій викуповуються засновниками. Засновники — товариство з обмеженою відповідальністю «Петрівка-Центр» та акціонерне товариство закритого типу «Українська інноваційно-фінансова компанія».

Термін проведення передплати — з 24 листопада 1997 року по 28 лютого 1998 року.

Місце продажу — м. Київ, пр. Червоних козаків, 6.

Продаж здійснює брокерська контора «Конфо» (дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з цінними паперами за № 225).

У разі перевищення запланованого рівня передплати засновники можуть відхилити зайву передплату. У разі, коли після закінчення строку передплати не вдалося покрити передплатою 60 відсотків акцій, акціонерне товариство вважається незаснованим. Особам, які передплатили акції, грошові кошти повертають протягом 30 днів з моменту припинення передплати.

Можливі чинники ризику в діловій діяльності емітента: нестабільність економічної ситуації в Україні, непередбачені зміни законодавчої бази.

Відкрите акціонерне товариство «Київцукор П»

повідомляє своїх акціонерів, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 29 грудня 1997 року об 11-й годині за адресою: Київська обл., м. Біла Церква, вул. Привокзальна, 10, адмінбудинок.

Порядок денний:

1. Про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за 11 місяців 1997 року.
2. Про розподіл прибутку.
3. Затвердження змін та доповнень до статуту.
4. Про збільшення статутного фонду товариства.
5. Організаційні питання.
6. Про участь товариства у створенні нових підприємств.

Початок реєстрації о 9-й годині в приміщенні адмінбудинку.

Правління.

Інформація про четвертий випуск акцій відкритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Л. А. С. Т.» (ВАТ «ЛАСТ»)

На виконання рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 20 від 24.06.97 «Про вимоги до публікації інформації» та розпорядження № 109-КФ від 10.10.97 надаємо повний текст інформації про випуск акцій четвертої емісії ВАТ «ЛАСТ», затверджену Міністерством фінансів України 17.07.95.

I. Основні дані про емітента

Акціонерне товариство «ЛАСТ» засноване 24.06.90 (реєстр. № 1, рішення Львівської міської ради за № 317) як товариство закритого типу 13 юридичними особами з подальшою кооптацією в засновники фізичних осіб та перехід товариства у відкрите зі статутним капіталом 1 млн. 300 тис. крб. Рішенням за № 146 від 21.01.92 Львівської міської ради про об'яву АТ відкритим товариством 25.11.92 АТ «ЛАСТ» перереєстровано у підприємство з іноземними інвестиціями. 01.07.93 кооптовано іноземного засновника — фірму Бакінгем Дистриб'ютор Лтд (США) та збільшено статутний капітал до 10 млн. крб. (реєстр. № 00972). 26.05.94 державними органами зареєстрована зміна статутного фонду АТ «ЛАСТ» шляхом його збільшення до 600 млн. крб. Статутний фонд АТ «ЛАСТ» становить 600 млн. крб. і на момент прийняття рішення про четверту емісію акцій повністю сформований за рахунок попередніх емісій. Предметом діяльності АТ є : здійснення на комерційних засадах наукової, консультаційної, виробничої, торговельної, інвестиційної, зовнішньоекономічної діяльності та операцій з цінними паперами.

Юридична адреса АТ «ЛАСТ»: 290058, Україна, Львів, вул. Липинського, 12.

Адміністративні та економічні санкції державними органами на АТ «ЛАСТ» протягом всього періоду діяльності не накладалися. Учасниками товариства є фізичні та юридичні особи з недержавною формою власності. Органами управління АТ є загальні збори акціонерів та правління. Контроль за фінансово-господарською діяльністю виконавчого органу АТ здійснюють ревізійна комісія та аудиторська фірма «УкрЗахідАудит». До складу керівників товариства входять:

Воронін Валерій Олександрович — голова правління, д. т. н., професор, виробничий стаж 38 років.

Кулай Ярослав Богданович — заступник голови правління, генеральний директор, освіта вища технічна, виробничий стаж 32 роки.

Поляковська Людмила Леонідівна — головний бухгалтер, к. т. н., виробничий стаж 25 років.

В цілому штатних одиниць 10.

Показники балансу АТ за 1994 р.

АКТИВ	
Основні засоби та інші позаоборотні активи —	**473,728 млн. крб.**
Запаси і затрати —	**64, 371 млн крб.**
Грошові кошти, розрахунки та інші активи —	**133,635 млн. крб.**
Баланс —	***671,734 млн. крб.***
ПАСИВ	
Джерела власних та прирівнених до них коштів —	**605,545 млн. крб.**
Розрахунки та інші пасиви —	**66,189 млн. крб.**
Баланс —	***671,734 млн. крб.***
Виручка —	**534,8 млн. крб.,**
податок на додану вартість —	**117,0 млн. крб.,**
витрати на оплату праці —	**94,8 млн. крб.**
Всього прибутків —	***5,5 млн. крб.***

2. Дані про емісію акцій

Статутний фонд АТ «ЛАСТ» у розмірі 600 млн. крб. повністю сформований за рахунок трьох емісій акцій I та II емісій: сума емісії десять мільйонів крб., 1000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10000 крб.(свідоцтво Мінфіну України за № 180/1/93). Загальні збори акціонерів АТ «ЛАСТ» від 18.03.94 затвердили зміну номінальної вартості акцій з 10000 крб. на 100000 крб. Таким чином, акції I та II випусків були замінені на акції з новою номінальною вартістю, а випуск акцій здійснений серією А-2 за №№ 0001 — 0100. III емісія (свідоцтво Мінфіну України № 253/1/95); сума емісії — п'ятсот дев'яносто мільйонів крб., 5900 простих іменних акцій номінальною вартістю 100000 крб. Випуск акцій здійснений серією А-2 за №№ 0101 — 6000. Дивіденди за 1994 рік — 100 %. Загальними зборами від 24.03.95 було прийнято рішення про збільшення статутного фонду до 30000 млн. крб.

Четверта емісія випуску акцій АТ «ЛАСТ» спрямована на довгострокове інвестування великомасштабного історичного художнього фільму. Додатково випускатиметься 294 000 штук акцій, а саме 10000 привілейованих акцій номінальної вартістю 100000 крб. серії АП-2 за №№ 00001—10000 та 284000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100000 крб. серії А-2 за №№ 006001 — 290000. Акції розповсюджуються шляхом відкритої підписки пакетами: по 5 штук для фізичних осіб та по 500 штук для юридичних осіб. Акціонери АТ «ЛАСТ» мають переважне право на придбання акцій нової емісії за номінальною вартістю. Одна акція дає право на один голос при вирішенні всіх питань, що розглядаються зборами акціонерів. Акції реалізуються за ринковим курсом у відповідності до попиту, що складається на ринку цінних паперів, але не менше номінальної вартості. Метод обчислення і термін виплати дивідендів: по закінченні терміну передплати за підсумками фінансового року після затвердження розміру дивідендів загальними зборами акціонерів протягом одного місяця. Дивіденди виплачуються з прибутку та нараховуються на номінальну вартість акцій.

Термін підписки на акції з 19.09.95 по 19.03.96.

Акції сплачуються в карбованцях за готівку або за перерахунком. Після повної виплати вартості акцій акціонеру видається тимчасове свідоцтво —сертифікат на сумарну номінальну вартість придбаних акцій. Після вказаного строку передплати підписка припиняється. У разі, якщо передплата перевищує розмір заявленого статутного фонду, правління може відхилити зайву передплату. Відмова у передплаті проводиться згідно з переліком передплатників з кінця переліку. У разі, коли правління не відхиляє зайву передплату, рішення про прийняття або відмову зайвої передплати приймають загальні збори акціонерів. Відмова від зайвої передплати і повернення внесків здійснюється згідно з чинним законодавством протягом місяця. Збільшення статутного фонду у межах 1/3 його розміру не потребує державної перереєстрації статуту товариства. Рішення правління повинно бути доведене до відома акціонерів про збільшення статутного фонду. Рішення про збільшення статутного фонду понад 1/3 його розміру приймається загальними зборами акціонерів, про що вносяться відповідні зміни до статуту, які потребують реєстрації у державних органах після повної реалізації додатково випущених акцій. Рішення про зменшення статутного фонду товариства приймається в тому ж порядку, що й про збільшення статутного фонду. Бажаючі придбати акції позинні знати про такі фактори ризику:

погіршення загальної економічної ситуації в Україні;

непослідовність заходів у сфері проведення економічної реформи;

інші форс-мажорні обставини.

Місце підписки акцій та виплати дивідендів:

Україна, 290058, вул. Липинського, 12, ВАТ «ЛАСТ».

Р/р № 2467245 в ОПЕРв облупр. Ощадного банку Львова, МФО 325796, код ЄДРПОУ ВАТ «ЛАСТ»-01294506, Телефони: (0322) 729966, 590683. Факс (0322) 729966.

Інформацію про випуск акцій ВАТ «ЛАСТ» четвертої емісії, надруковану в газеті «Голос України» від 19.08.95 вважати недійсною. Претензії акціонерів приймають протягом 15 днів з дня опублікування повного тексту інформації.

Арбітражним судом Харківської області (310002, Харків, вул. Сумська, 64) порушено справу № 5191/7-11 про банкрутство КСП ім. Сковороди. Юридична адреса боржника: Харківська обл., Золочівський район, с. Сковородинівка. Розрахунковий рахунок 000400903 в Золочівському АК АПБ «Україна».

Інформація про дванадцятий випуск простих іменних акцій Всеукраїнського акціонерного банку

1. Характеристика емітента

Всеукраїнський акціонерний банк (ВАбанк) як акціонерне товариство відкритого типу зареєстровано Національним банком України 2 липня 1992 року, реєстраційний номер 120.

Місце розташування банку: 254119, м. Київ, вул. Зоологічна, 5.

Метою діяльності банку є одержання прибутку шляхом фінансового об'єднання зусиль підприємницьких структур у справі розвитку ринкових відносин, підтримки підприємств, що грунтуються на недержавних формах власності, поширення приватного бізнесу, а також міжнародна банківська діяльність.

Предметом діяльності банку є кредитування суб'єктів господарської діяльності, залучення коштів підприємств, організацій і населення, касове та розрахункове обслуговування, виконання валютних та інших банківських операцій, передбачених чинним законодавством.

Звіт

про фінансові результати та їх використання за 1996 рік (в тис. грн.)

1. Доходи	33 775,569
2. Витрати	26 123,344
3. Прибуток	7 652,225
Відрахування з прибутку:	
3.1. Платежі в бюджет	40,557
3.2. Резервний фонд	1 133,336
3.3. Страховий фонд кредитних ризик банку	45,119
3.4. Інші фонди банку	4 873,539
3.5. Нерозподілений прибуток	1 559,674

Бухгалтерський баланс банку

Станом на: одиниця виміру:	1.01.1997 гривні	1.10.1997 гривні
АКТИВ		
1. Каса і коррахунок в НБУ:		
а) в національній валюті	3 492 280,54	4 983 424,72
б) в іноземній валюті	1 333 595,86	3 374 722,21
2. Коррахунки в інших банках:		
а) в національній валюті	94,60	21 176,07
б) в іноземній валюті	10 734 642,50	10 095 968,47
3. Кредити, надані банком:		
а) короткострокові	2 653 311,00	10 670 119,06
б) довгострокові	0,00	913 310,00
в) в іноземній валюті	970 662,65	13 793 453,88
4. Міжбанківський кредит	5 056 000,00	3 968 156,00
5. Цінні папери, паї, акції:	25 533 870,71	40 533 576,31
в т. ч. ОВДП	25 329 392,87	39 051 794,07
6. Основні засоби банку	7 721 777,84	8 910 764,78
7. Дебітори банку	31 203 121,98	15 077 209,01
8. Інші активи:		
— чисті	0,00	0,00
— міжфілійні обороти	10 857 280,08	14 191 870,67
— валютна позиція банку	2 642 501,22	22 602 462,34
— відвернуті кошти за рахунок прибутку	6 092 551,16	4 557 255,61
— витрати майбутніх періодів	238 194,73	144 276,67
— нараховані, але не сплачені витрати	0,00	0,00
— інші активи	0,00	0,00
9. Збитки	0,00	0,00
Баланс	***108 529 884,87***	***153 837 745,80***
ПАСИВ		
1. Статутний фонд	6 323 926,00	11 250 820,00
2. Резервний фонд	1 581 205,32	2 812 705,00
3. Інші фонди банку	11 528 169,35	9 533 366,33
4. Коррахунки інших банків		
а) в національній валюті	5 497 072,44	5 282 401,30
б) в іноземній валюті	781 694,93	165 160,61
5. Розрахункові та поточні рахунки клієнтів	6 290 976,67	9 650 008,50
6. Депозити юр. осіб, валютні депозити	7 526 415,92	12 143 745,80
7. Вклади громадян в нац. валюті	3 536 349,80	4 339 070,63
8. Валютні рахунки	2 886 725,62	3 328 594,72
9. Міжбанківський кредит від інших банків	25 353 871,40	45 793 510,00
10. Кредитори	16 071 470,87	6 212 746,65
11. Інші пасиви:		
— чисті	0,00	637 859,74
— доходи майбутніх періодів	0,00	0,00
— міжфілійні обороти	10 857 280,08	14 191 870,67
— власна валюта банку	2 642 501,22	22 602 462,34
— доходи, не отримані банком	0,00	0,00
— інші	0,00	0,00
13. Прибуток	7 652 225,25	5 893 423,51
Баланс	***108 529 884,87***	***153 837 745,80***

Баланси та фінансові звіти за три останні роки було перевірено незалежними міжнародними аудиторами фірми «Артур Андерсен». За результатами перевірки надано підтвердження, що фінансова звітність достовірно й повно подає фінансову інформацію згідно з нормативними вимогами до організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

Сплачений сповна статутний фонд банку на момент оголошення емісії становить 11 250 820 (одинадцять мільйонів двісті п'ятдесят тисяч вісімсот двадцять) гривень.

Найвищим органом управління банку є загальні збори акціонерів.

Рада банку здійснює контроль за діяльністю правління банку.

Правління є виконавчим органом, який здійснює керівництво поточною діяльністю.

Голова правління — Волинько Тамара Костянтинівна. Має вищу економічну освіту. Загальний стаж роботи 31 рік, із них 24 роки в банківській системі.

Головний бухгалтер — Панова Катерина Миколаївна. Має вищу освіту за фахом «бухгалтерський облік». Стаж роботи в банківській системі — 19 років.

Середньоспискова чисельність працівників банку на 1 жовтня 1997 року становила 510 осіб.

2. Опис ділової активності

Основна політика банку — надійність і прибутковість, розширення спектра надання банківських послуг для юридичних і фізичних осіб.

Національним банком України 24 квітня 1997 року видано ліцензію № 35 на право здійснення 30 видів банківських операцій, в тому числі проведення операцій з валютними цінностями на внутрішньому і зовнішньому ринках.

ВАбанк має дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів (дозвіл № 88 від 12 березня 1993 р.)

Банку видано дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії (дозвіл № 16 від 10 червня 1994 р.).

ВАбанку видано ліцензію Фонду державного майна України на здійснення посередницької діяльності з приватизаційними паперами (ліцензія № 14 від 20 серпня 1996 р.).

Банк отримав дозвіл Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку на ведення реєстру власників іменних цінних паперів (№ 77-р від 20 вересня 1996 р.).

17 березня цього року банку видано Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку дозвіл за № 2-Д на право депозитарної діяльності зберігача цінних паперів.

Банк отримав ліцензію Міністерства фінансів України (№ 1813 від 01.10.1997 р.) на право виготовлення і реалізації виробів з використанням дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, а саме: на здійснення оптової і роздрібної реалізації пам'ятних та ювілейних монет із дорогоцінних металів.

ВАбанк є членом Асоціації комерційних банків України, Київського банківського союзу, акціонером Української фондової біржі, Міжрегіонального фондового союзу, членом Української валютної біржі, членом міжнародного Трейд-клубу.

ВАбанк отримав високу оцінку за свою роботу і почесний приз міжнародної організації «Euromarket Award—1995» за поданням Європейського центру досліджень ринку (EMRC).

Банк отримав доступ до кредитних ліній Європейського банку реконструкції та розвитку і Німецько-Українського фонду для малих та середніх приватних підприємств.

На час прийняття рішення про емісію економічних санкцій органи державного управління, суд і державний арбітраж на банк не наклали.

3. Дані про емісію акцій

Рішення про черговий (дванадцятий) випуск акцій ВАбанку прийнято загальним зборами акціонерів від 6 червня 1997 р. (протокол № 18). Мета випуску акцій дванадцятої емісії — збільшення статутного фонду банку. Отримані від випуску акцій фінансові ресурси планується направити: 70 % — на збільшення обсягів кредитних операцій, 30 % — на розширення операцій з цінними паперами інших емітентів.

Загальний обсяг дванадцятої емісії становить 1 000 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна на загальну суму 1 000 000 (один мільйон) гривень, яким надано номери з № 1 по № 1000000 серії ВАБ—XII. У разі перевищення передплати понад оголошену кількість акцій нумерацію додаткових акцій почати з № 1000001 серії ВАБ—XII.

Статутний фонд після завершення продажу акцій становитиме 12 250 820 (дванадцять мільйонів двісті п'ятдесят тисяч вісімсот двадцять) гривень, розділений на 12 250 820 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна.

Першочергове право передплати акцій дванадцятої емісії належить акціонерам банку.

Початок емісії — 27 листопада 1997 року.

Закінчення емісії — 27 травня 1998 року.

Після закінчення вказаного строку передплата припиняється. Якщо протягом встановленого терміну передплати її фактичний обсяг не досягне або перевищить запланований розмір емісії, реєстрація підлягає, за рішенням загальних зборів акціонерів, фактичний обсяг передплати.

Акціонери ВАбанку мають право:

— на частину прибутку у вигляді дивідендів, що їх нараховують відповідно до положення про акції ВАбанку;

— самостійно продавати, передавати, а також заповідати акції згідно з встановленими правилами, придбавати акції наступних емісій.

Особа, на користь якої відчужено прості іменні акції, набуває права власності з моменту внесення відповідних змін до реєстру власників іменних акцій ВАбанку.

Оплата вартості акцій здійснюється тільки у вигляді грошових коштів після укладання договору про передплату на придбання акцій.

Перед укладанням договору про передплату акцій юридичні і фізичні особи надають банку документи, передбачені чинним законодавством.

Акції реалізуються за ціною, яка формуватиметься на підставі попиту і пропозиції, але не нижче номінальної вартості.

Акції випускаються у паперовій формі, на загальну суму придбаних іменних акцій банк видає акціонерові сертифікат акцій після занесення Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку даної емісії акцій до загального реєстру випуску цінних паперів.

Нарахування дивідендів здійснюється згідно з положенням про акції ВАбанку. Їх виплату можна проводити одним із наступних шляхів:

— зарахуванням на розрахунковий рахунок акціонера;

— зарахуванням на дивідендний вклад у ВАбанку;

— у вигляді акцій наступних емісій;

— через установи банків України;

— через відділення зв'язку України;

— через розповсюджувачів акцій ВАбанку.

Оплата послуг установ банків, відділень зв'язку і компаній здійснюється за рахунок акціонера за відповідними чинними тарифами на день отримання дивідендів.

4. Дані про попередні емісії

Раніше випущені в обіг акції банку — прості іменні, розміщено їх серед 1289 акціонерів, із яких 36 юридичні та 1253 фізичні особи.

Попередні одинадцять емісій банк проводив протягом 1992—1997 рр. шляхом випуску простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна в кількості 11 250 820 акцій загальною номінальною вартістю 11 250 820 гривень.

Першу емісію проведено шляхом випуску 414 простих акцій на пред'явника (серія ВАБ—I, №№ 1—414) номінальною вартістю 100 000 крб. (1 грн.) кожна, всього на суму 41,4 млн. крб. (414 грн.).

Другу емісію проведено шляхом випуску 138 простих акцій на пред'явника (серія ВАБ—II, №№ 1—138), всього на суму 13,8 млн. крб. (138 грн.). Статутний фонд було збільшено до 55,2 млн. крб. (552 грн.).

Третю емісію проведено шляхом випуску 256 простих акцій на пред'явника (серія ВАБ—III, №№ 1—256), всього на суму 25,6 млн. крб. (256 грн.). Статутний фонд збільшено до 80,8 млн. крб. (808 грн.).

Четверту емісію проведено шляхом випуску 2950 простих акцій на пред'явника (серія ВАБ—IV, №№ 1—2950), всього на суму 295,0 млн. крб. (2950 грн.). Статутний фонд збільшено до 375,8 млн. крб. (3758 грн.).

П'яту емісію проведено шляхом випуску 6905 простих акцій на пред'явника (серія ВАБ—V, №№ 1-6905), всього на суму 690,5 млн. крб. (6905 грн.). Статутний фонд збільшено до 1066,3 млн. крб. (10 663 грн.).

Шосту емісію проведено шляхом випуску 70 409 простих акцій на пред'явника (серія ВАБ—VI, №№ 1—70409), всього на суму 7 040,9 млн. крб. (70 409 грн.).

На виконання вимоги Національного банку України акції банку на пред'явника цієї емісії і всіх попередніх замінено на прості іменні акції (рішення загальних зборів акціонерів банку від 19.11.1993 р., протокол № 7). Статутний фонд було збільшено до 8 107,2 млн. крб. (81 072 грн.).

Сьому емісію проведено шляхом випуску 141880 простих іменних акцій (серія ВАБ—VII, №№ 1—141880), всього на суму 14 188 млн. крб. (141 880 грн.). Статутний фонд збільшено до 22295,2 млн. крб. (222 952 грн.).

Восьму емісію проведено шляхом випуску 349 449 простих іменних акцій (серія ВАБ—VIII, №№ 1—349449), всього на суму 34 944,9 млн. крб. (349 449 грн.). Статутний фонд збільшено до 57 240,1 млн. крб. (572 401 грн.).

Дев'яту емісію проведено шляхом випуску 1 218 180 простих іменних акцій (серія ВАБ—IX, №№ 1—1218180), всього на суму 121818,0 млн. крб. (1 218 180 грн.). Статутний фонд збільшено до 179 058,1 млн. крб. (1 790 581 грн.).

Десяту емісію проведено шляхом випуску 4 533 345 простих іменних акцій (серія ВАБ—X, №№ 1—4533345) всього на суму 453 334,5 млн. крб. (4 533 345 грн.). Статутний фонд збільшено до 632 392,6 млн. крб. (6 323 926 грн.).

На випуск акцій банку з I по X включно отримано «Свідоцтво про реєстрацію» Міністерства фінансів України № 431/1/96 від 25.09.96 р. (відповідні раніше видані «Свідоцтва про реєстрацію з першого по дев'ятий (включно) випуски» втратили чинність у зв'язку з проведенням в Україні грошової реформи.

Одинадцяту емісію проведено шляхом випуску 4 926 894 простих іменних акцій (серія ВАБ—XI, №№ 1—4926894), всього на суму 4 926 894 гривень. Статутний фонд збільшено до 11 250 820 гривень. Отримано «Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів» Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 815/1/97 від 20.10.97 р.

Всі акції, що складають статутний фонд, повністю оплачені.

Із випущених в обіг 11 250 820 акцій у власності керівних працівників банку 15 645 акцій, або 0,14 % від загального обсягу. Передплата акцій дванадцятої емісії здійснюватиметься:

у головній конторі банку за адресою: 254119, м. Київ, вул. Зоологічна, 5.

Тел. для довідок: 219—31—69;

у філіях банку:

м. Київ, вул. Павлівська, 4—8, тел. 246—86—33;

м. Київ, вул. Вереснева, 26/28, тел. 556—99—70;

м. Дніпропетровськ, вул. Дзержинська, 6, тел. 70—02—59;

м. Львів, вул. Драгоманова, 18, тел. 27—14—77;

м. Миколаїв, пр. Леніна, 21, тел. 36—40—19;

м. Івано-Франківськ, вул. С. Бандери, 1, тел. 2—57—12;

м. Збараж Тернопільської обл., вул. Грушевського, 153, тел. 2—62—47.

5. Чинники ризику

Недосконалість законодавства щодо оподаткування результатів економічної діяльності.

Непрогнозованість і нестабільність економічної ситуації в Україні.

Встановлення жорсткіших економічних нормативів.

Інші форс-мажорні обставини.

Голова Правління Т. К. Волинько

Фото з конверта

Як учить казка, і пригостити треба вміти. Лисичку — з мисочки, журавля — з глечика, а самостійний пернатий і сам знайде, де погано лежить.

Фото Зеновія КОВАЛЯ та Василя БАБУХА.

Світлим рядком

Армія — не «Куяльник», а краще!

Із неспокоєм у серці випроводжала сина до війська. З трепетом чекала першу записку-вісточку. Довго плакала ночами. Аж доки не поїхала до Мирополя, на Житомирщину, де він служить. Спочатку не могла впізнати його серед однакових солдатів: підтягнутих, акуратних, у новій формі. Він сам мене впізнав, коли пройшла перед строєм. Дивлюся: мій син і не мій. Старший одразу став, солідніший. І гордістю сповнилося материнське серце: «Захисник Вітчизни!»

Показали приміщення, де мешкають солдати: чисто, акуратно застелені ліжка, нова постіль. У їдальні смачний обід. Це, думаю, заради свята. Але кілька днів по тому знову поїхала до сина. Все було на своїх місцях: і чиста білизна, і смачний обід, і товариські стосунки. Виявилося навіть, що військова частина має власну міні-пекарню, тому хліб тут завжди свіжий і запашний. І підсобне господарство — а це своє м'ясо, молоко, овочі та фрукти. А годують так, як у старі добрі часи годували в санаторіях. Минулого року була в одеському «Куяльнику», то там годували скромніше.

Син задоволений ще й тому, що довірили йому «ЗІЛ». Це ж його мрія — далекі рейси. Щоправда, спіткала невдача: апендицит, але операція пройшла вдало. До речі, щиро вдячна директору Дзержинського райцентру зайнятості Миколі Харковині та його колегам, які, не знаючи раніше мого сина, відвідували його після операції.

Галина ЗАХАРЧУК.

Тетіїв
Київської області.

Народний календар

19 ЛИСТОПАДА — Павла. З ним пов'язують льодостав —замерзання річок і озер. Йде сніг — чекай сніжку й добру для озимини зиму.

20 ЛИСТОПАДА — Феодора. Зима сідає на покуть. Феодор сидить і землею студить, кажуть в народі. Якщо цього дня відлига — чекай морозів.

21 ЛИСТОПАДА — Михайла. Михайло неодмінно має сповістити про зиму, бо «приїжджає на білому коні». На Закарпатті останню суботу перед Михайлом називають «задушною», у церкві відправляють службу по небіжчиках.

Після Михайла закінчувалися весілля. Якщо цього дня відлига — не чекай санного шляху аж до Миколи (19.12). Іній — на великі сніги, а туман — на відлигу. Як на Михайла вітер з полудня, то буде тепло і до півгрудня.

Прикмети листопада:

- Хмари висять низько — чекай вітру й снігу.
- Кури і птахи тривалий час скубуть себе — чекай сніжку і вітряну погоду.
- Тріскала кора на ясенях — буде холодна весна.
- Якщо на небі хмари різного забарвлення — ознака близької негоди.
- Якщо з дерев опаде все листя — буде сувора зима.

Бувальщина

Не міряйте тиск в універмазі. Підскочить

Маленький, але цікавий документ потрапив до нас завдяки мешканці Севастополя пані Риженко, яка вирішила відвідати Київ, а в Києві — ще й столичний універмаг «Україна», який, виявляється, славиться також тим, що на першому поверсі має аптечний кіоск, в якому пропонують поміряти тиск. Пані Риженко поміряла і з задоволенням констатувала, що емпіричні відчуття її не підвели: тиск таки високий! Отоді й видали їй на руки документ, який підвищив його ще більше:

«НВП «Медітон», Київ
Стать жіноча — 20 коп.
верхн. тиск (160) — 60 коп.
нижн. тиск (100) — 60 коп.
пульс (70) — 60 коп.
тиск підвищено — 1 грн.
Грн. 3 ...»

Виникає декілька запитань. Цікаво, за допомогою яких методик визначили в кіоску стать? Якщо за жіночу беруть лише 20 коп, то скільки — за чоловічу, менше чи більше? Іншими словами, ображатися за дешевизну чи радіти? Глибокодумка констатація «тиск підвищено», яка, власне, уже випливає із цифр 160—100, обійшлася клієнтці у гривню. А коли «понижено»? Безплатно? І до якої межі має бути «підвищено», аби вкластися у ту гривню? Запитань більше, ніж відповідей. Якщо, скажімо, клієнт замовить лише «верх. тиск», то що робити із зайвим показником — зрештою, це час, праця й амортизація. Час і праця медперсоналу, амортизація — мудрого апарата, який уміє визначити стать практично з першого погляду. Клієнтове в нашій історії лише одне — здоров'я. Якщо, звісно, не рахувати грн.

Вероніка ІВАНЧУК.

У стилі лубка

Фрукти — не екзотичні. Екзотичні продавці.

Ви, напевно, теж звернули увагу, що на наших ринках торгує багато азербайджанців. Цікаво, які екзотичні фрукти везуть вони зі своєї теплої країни? Пішов я між рядами й бачу: кавуни та помідори з Херсонщини, цибуля з Миколаївщини, яйця з Полтавщини. Хіба що деякі тропічні дрібнички. Спочатку це здалося дивним. А потім дійшов до такої думки: ми виростили гарний урожай овочів-фруктів, а продати не вміємо. То це ж велике щастя, що до нас приїхала спекулювати нашими продуктами мало не половина чоловічого населення Азербайджану! Бо інакше овочі на ринки не потрапили б. І українці були б голодні.

Цікаво, що раніше на запитання: «Звідки ви?» — азербайджанці відповідали: «З Азербайджану». Зараз дехто жартує: «Я хахоль» або «каколь».

Тим часом звернув увагу ще на одну річ. За порожніми прилавками, займаючи багато місця, сидять азербайджанці, і перед ними нічого нема. Жодного кавуна. Сьогодні сидять, завтра сидять. Що за дивина? Виявляється, наші фрукти за допомогою азербайджанців реалізують наші ж жінки. Роботодавці слідкують за ними, забирають гроші, іноді сварять. У певних місцях ринку лежать купи товару, звідкіля до продавщиць його розносять теж не азербайджанці, а специфічні українці. Доки нема роботи, вони сплять за прилавком, на лаві чи просто в болоті. Дуже погано, що на наших ринках нема свиней. Вони теж дуже люблять болото. Кожний такий чоловік міг би спати в обнімку зі свинею, і йому було б затишніше. На ринку чимало бездомних собак — вони стоять біля м'ясних прилавків і з сумом на них дивляться. В болоті спати не хочуть.

Якщо половина чоловічого населення Азербайджану торгує в Україні, то хто ж у них там чорнороб? Мабуть, є вакансії. Чимало наших інженерів, кандидатів і докторів безробітні. Тож я маю пропозицію: вивезти наших безробітних на ті їхні вакансії. Це теж врятує українців від голоду.

Мине небагато часу, і азербайджанці завдяки своїй активній у нас діяльності нагромадять пристойні кошти. Тоді тут приймуть закон про те, що наші найкращі в світі чорноземи є товаром. Азербайджанці скуплять їх і утворять великі латифундії. Але ж на латифундіях треба комусь працювати. З'явиться багато робочих місць. І тоді ми остаточно не голодуватимемо. Незрозуміло лише, як на той час називатиметься наша держава. Принаймні, не Україною — це вже точно.

В. СКРИПНИК,
передплатник «ГУ».

КРОСВОРД

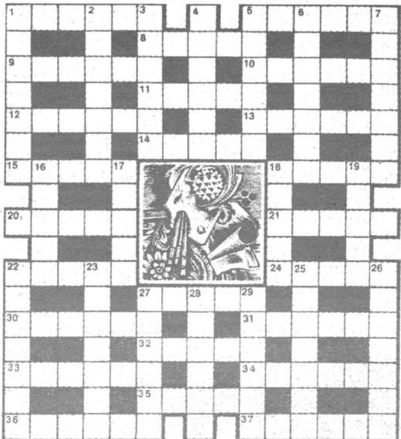
По горизонталі: 1. Топірець. 5. Видатний український співак. 8. Німецький поет і публіцист. 9. Піонер демократичного руху українських жінок. 10. Спецавтотранспорт. 11. Столиця на Влтаві. 12. Азербайджанський мислитель і поет, автор поеми «Хосров і Ширін». 13. Всесвітньо відома захисниця нещасних. 14. Корона папи римського. 15. Отруйна змія. 18. Молодіжна організація. 20. Постійна місячна платня. 21. Відомий поет-гуморист. 22. Жанр ораторської прози. 24. Полковник, сподвижник Б. Хмельницького. 27. Перший історично достовірний польський князь. 30. Видатний український археолог. 31. Статистичний режим погоди. 32 Псевдонім відомого українського етнографа і письменника М. Симонова. 33. Будинок міської влади у ряді європейських країн. 34. Один з вождів гугенотів, батько французького короля Генріха IV. 35. Афінський архонт-реформатор. 36. Друга від Сонця планета. 37. Боярин, полководець Данила Галицького.

По вертикалі: 1. Визначний український лексикограф XVII ст. 2. Молитовні вірші на честь свят і святих. 3. Катеринославський архієпископ, ув'язнений більшовиками. 4. Індіанський народ у Болівії. 5. Нічна богиня у міфах стародавніх греків. 6. Військове звання. 7. Зіткнення, зв'язок, взаємодія. 16. Хокейний клуб. 17. Французький філософ, письменник, автор роману «Монахиня». 18. Кам'яне підвищення дна ріки. 19. Назва міста Судака в часи Київської Русі. 22. Відомий російський правозахисник. 23. Латвійська співачка. 25. Афінський полководець, противник Фемістокла. 26. Засновник Києво-Печерської лаври. 27. Богиня змій в індійських міфах. 28. Герой чеченського народу. 29. Персонаж опери «Запорожець за Дунаєм».

Відповіді до кросворда, надрукованого 6 листопада

По горизонталі: 3. Русалка. 4. Гвардія. 7. Євпраксія. 10. «Оскар». 13. Галоп. 14. Демагог. 15. «Кармен». 16. Пороги. 20. Правило. 21. «Ореро». 22. Сопло. 25. Телепатія. 26. «Веселка». 27. Обжинки.

По вертикалі: 1. Слово. 2. Палій. 3. Регістр. 5. Ярополк. Сайгак. 8. Кассандра. 9. Балаганов. 11. Деметра. 12. Бороми[illegible]. 17. Обручов. 18. Європа. 19. Соловки. 23. Берло. 24. Біржа.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251298.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 [illegible] 7 8 9 0
Зам. 0311215.